Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені
Павла Тичини

Факультет початкової освіти
Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку
для студентів денної та заочної форми навчання
зі спеціальності 013 Початкова освіта
освітній ступень Бакалавр

2025 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри виховних технологій та педагогічної творчості
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № 6 від 23 січня 2025 р.)

Укладач:

Макарчук В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензенти:

Добридень А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Резніченко І. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Методичні рекомендації з проходження з проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку: метод. рек. / уклад. Макарчук В. В.; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2025. 98 с.

ЗМІСТ

ВСТУП..... 4
МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ..... 5
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ..... 7
ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 12
ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ (ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ)..... 14
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ..... 15
АДАПТОВАНИЙ ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО АБО ЗМІШАНОГО РЕЖИМУ..... 29
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ В ДОПОМОГУ СТУДЕНТАМ-ПРАКТИКАНТАМ..... 35
СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ..... 68
ДОДАТКИ..... 71

ВСТУП

Важливою та невід'ємною складовою освітнього процесу здобувачів освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є практична підготовка.

Виробнича практика в закладах оздоровлення та відпочинку є етапом практичної підготовки здобувачів, під час якого вони підвищують рівень засвоєння теоретичних знань, набувають практичних навичок підготовки фахівців з початкової освіти які формують професійні вміння приймати самостійні рішення у певних виробничих умовах. Відповідно до навчального плану факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та графіку освітнього процесу проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку передбачено для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОС «Бакалавр» у шостому семестрі.

Робоча програма виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку розроблена відповідно до наскрізної програми, освітньо- професійної програми, Закону України «Про освіту» (прийнятий від 05.09.2017р.), «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН України від 8 квітня 1993 р. №93», Положення «Про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (затвердженого на засіданні вченої ради 25 жовтня 2022 року, протокол №4), Положення «Про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (денної та заочної форм навчання) (затвердженого на засіданні вченої ради 25 червня 2024 року, протокол №10), Положення про дистанційне навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (затвердженого на засіданні вченої ради 25 червня 2019 року, протокол №16) та інших нормативно-правових документів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

У робочій програмі визначено усі аспекти проведення виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку.

Виробнича практика в закладах оздоровлення та відпочинку – складова частина освітнього процесу. Вона забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх педагогів з їх практичною діяльністю в закладах загальної середньої освіти та позашкільної освіти, сприяє формуванню творчого відношення майбутнього спеціаліста до педагогічної діяльності, визначає ступінь його професійної здатності і рівень педагогічної спрямованості. Сприяє закріпленню їх теоретико-методичних, психологічних знань з теорії виховання, загальної, вікової та педагогічної психології та багатьох інших дисциплін.

Мета виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку – є поглиблення професійно-педагогічних знань здобувачів вищої освіти і озброєння їх методикою виховної роботи зі здобувачами освіти; формування уміння конструювати і організовувати окремі елементи виховного процесу; спонукати здобувачів вищої освіти до професійного самовдосконалення, педагогічної творчості.

Завдання виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку:

- Підготовка фахівців, які спроможні вирішувати виробничі завдання в сучасних умовах і володіти прийомами і методами, що є складовими новітніх технологій.
- Ознайомлення з організацією діяльності дитячого закладу оздоровлення та відпочинку.
- Оцінка власної роботи під час практики та підготовка звіту із пропозиціями щодо підвищення якості виконуваних завдань.
- Виконання обов’язків у складі педагогічної команди, взаємодія з іншими вихователями та керівниками загонів.
- Виявлення типових проблем взаємодії дітей у таборі та пропозиція стратегії їхнього вирішення.
- Виявлення та аналіз етичних дилем, що можуть виникнути в процесі виховної роботи.
- Використання різних технік саморегуляції та контролю емоцій у роботі з дітьми.
- Аналіз впливу виховних заходів на поведінку дітей і складання відповідних висновків.
- Аналіз вікових та психологічних особливостей дітей молодшого шкільного віку в умовах відпочинку.
- Розробка планів, організація та проведення виховних заходів, активного дозвілля дітей тощо.

- Формування професійної компетентності майбутнього педагога.
- Розвиток комунікативних, організаторських та творчих здібностей.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Відповідно до обсягу програми підготовки (кількості кредитів ECTS) та нормативного терміну навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта заплановано проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку на ІІІ курсі у VI семестрі.

Для здобувачів денної та заочної форми навчання – 90 год., 3 кредити, 2 тижні.

Форма контролю – **екзамен.**

Виробнича практика в закладах оздоровлення та відпочинку проводиться на базах практик, які відповідають вимогам. Базами практик можуть бути дитячі літні табори (денного чи стаціонарного перебування); дитячі центри; приватні заклади відпочинку та оздоровлення, які мають сучасні програми розвитку та дозвілля дітей; дитячий заклад праці та відпочинку; дитячий заклад санаторного типу; позаміський заклад оздоровлення та відпочинку; пришкільні літні табори тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право самостійно за узгодженням з кафедрою виховних технологій та педагогічної творчості, адміністрацією факультету добирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. У цьому випадку здобувач вищої освіти повинен подати на їх розгляд клопотання від бази практики за два тижні до початку проходження практики. Клопотання зберігаються до завершення навчального року у керівника практик по факультету.

У разі настання обставин, які унеможливлюють відвідування баз практик, відповідно до рішення вченої ради факультету, наказу ректора, практика відбувається дистанційно.

Дистанційна форма проведення практик під час обставин, які унеможливлюють відвідування закладів освіти та баз практик, проводиться шляхом взаємодії між суб’єктами дистанційного проходження практик (здобувачі вищої освіти, керівники від закладу вищої освіти, керівники від баз практик), під час якої учасники одночасно спілкуються за допомогою аудіо-, відео конференції та (або) можуть використовувати спеціальні електронні освітні ресурси (платформи, програмне забезпечення) на базі інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій для організації дистанційного виконання завдань програм практик та контролю за їх дотриманням через мережу Інтернет. У рамках проходження практики в дистанційному режимі, офіційними є канали зв’язку зі студентами та керівниками практик: Viber, Google Meet, Zoom, Skype, електронна пошта, тощо.

Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в умовах, які унеможливлюють відвідування ЗВО та баз практик, здійснюють відповідно до розроблених на факультеті та розміщених на сайті завдань програм практик до умов реалізації дистанційного навчання.

Груповий керівник:

— перед початком практики забезпечує необхідною документацією з практики методистів, керівників баз практик, здобувачів вищої освіти;

— проводить інструктаж з техніки безпеки і охорони праці та контролює умови праці і побуту здобувачів вищої освіти;

— повідомляє здобувачів вищої освіти про порядок звітності з практики;

— контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку на місці проходження практики, організовує облік відвідування бази практики здобувачами вищої освіти й методистами;

— допомагає здобувачам вищої освіти скласти індивідуальний план роботи на весь період практики, затверджує його, консультує з теми навчально-дослідної роботи;

— у перший день практики разом з методистами кафедр та адміністрацію від бази практики закріплює здобувачів вищої освіти за місцем проходження практики;

— проводить засідання з академічною групою здобувачів вищої освіти щодо питань організації і проведення практики;

— раз на тиждень перевіряє щоденник спостережень, дає зауваження та поради щодо подальшої роботи здобувача вищої освіти, контролює ведення практикантами документації;

— надає здобувачам вищої освіти консультації щодо виконання програми практики;

— надає методичну допомогу в оформленні документації, у виконанні навчально-дослідної роботи (курсової, кваліфікаційної роботи, ІНДЗ тощо);

— керівники груп педагогічних практик з класними керівниками, учителями-предметниками визначають теми залікових уроків, занять, виховних заходів тощо, які будуть проводитися практикантами та відвідують залікові виховні заходи, уроки, заняття, аналізують, оцінюють їх;

— перевіряє й аналізує документацію, подану здобувачем вищої освіти після закінчення практики;

— бере участь у факультетських настановчих і підсумкових конференціях з практики, нарадах на базі практики з питань організації і проведення практики;

— бере участь у проведенні загального підсумку з практики; разом з методистами, керівником практики по факультету оцінює роботу здобувача вищої освіти, виставляє у відомість та залікову книжку загальну оцінку з практики;

— після завершення кожного виду практики на основі звітів методистів, керівників від бази практики, аналізу документації, поданої

здобувачами вищої освіти, складає письмовий звіт про хід, результати практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення її організації та подає

завідувачу кафедри та керівнику практик по факультету/інституту.

Здобувачі вищої освіти у період організації та проходження практики зобов'язані:

— за тиждень до початку практики пройти медичний огляд, прослухати лекцію з охорони життя і безпеки, виробничої гігієни та санітарії;

— до початку практики отримати від керівника групи, методиста практики консультації щодо оформлення необхідних документів;

— своєчасно прибути на базу практики;

— у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики;

— вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

— нести відповідальність за виконану роботу;

— приходити не пізніше як за 15 хв. до початку робочого дня;

— у випадку відсутності або запізнення повідомляти про це старосту, керівника групи, методиста, пояснювати причину відсутності або запізнення, надавати необхідні документи, що засвідчують відсутність (довідку про хворобу тощо);

— відвідувати консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;

— у встановлений термін здавати звіт про виконання програми практики та документацію, визначену програмою практики.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти програмними результатами навчання:

Загальні компетентності

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров’я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-15. Здатність до розвитку та виховання учнів початкової школи як суб’єктів освітнього процесу через знання та розуміння фундаментальних основ психологічної та педагогічних наук.

Результати навчання:

РН-1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти

РН-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

РН-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров’я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших

учасників освітнього процесу.

РН-19. Знати сутність та зміст процесу виховання, новітні технології виховання, принципи, методи, форми організації виховного процесу з метою творчого використання у педагогічній діяльності.

РН-23. Розв’язувати складні стандартні/нестандартні задачі та проблеми у процесі навчальної/професійної діяльності, нести соціальну, етичну відповідальність за її результати.

ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Змістовий модуль 1: Організаційно-педагогічна діяльність

1. Ознайомлення із закладом оздоровлення та відпочинку:

- Вивчення структури закладу, його статуту, основних нормативних документів і організаційної структури.
- Ознайомлення з режимом дня, розкладом та основними напрямами роботи закладу.
- Розробка індивідуального плану педагогічної діяльності на період практики.
- Організація та проведення режимних моментів (підйом, харчування, прогулянки, підготовка до сну).

2. Участь у роботі педагогічного колективу:

- Співпраця з педагогами та вихователями у підготовці заходів.
- Участь у нарадах, плануванні роботи педагогічного колективу.

Змістовий модуль 2: Виховна діяльність

1. Організація виховної роботи:

- Планування та проведення виховних заходів відповідно до тематичних тижнів, свят чи програм закладу.
- Розробка та реалізація інтерактивних занять, творчих майстерень, ігрових програм.
- Залучення дітей до колективних творчих справ.
- Організація спортивних і оздоровчих заходів.
- Проведення бесід, тренінгів і тематичних занять, що популяризують здоровий спосіб життя.

Змістовий модуль 3: Дослідницька діяльність

- Вивчення організації освітньо-виховного процесу в умовах закладу оздоровлення та відпочинку.
- Проведення спостережень за особливостями поведінки та розвитку дітей в умовах оздоровлення.
- Виконати завдання з науково-дослідної роботи (підготовка та збір матеріалу до написання курсової роботи.

Змістовий модуль 4: Методична діяльність

1. Ознайомлення з методичними матеріалами:

- Вивчення нормативно-правових документів, програм виховної роботи, методичних рекомендацій.
- Ознайомлення з розробками заходів і сценаріїв, що використовуються в закладі.

2. Розробка методичних матеріалів:

- Підготовка сценаріїв виховних заходів, дидактичних ігор, тренінгів, творчих завдань.
- Розробка планів-конспектів для проведення занять або виховних заходів.
- Підготовка наочного матеріалу (плакати, презентації, дидактичні картки тощо).

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ:

1. Скласти професійний словник фахівців закладу, що виступає базою практики (не менше 10 понять).
2. Переглянути вебінар «Наставництво в педагогічній практиці». Зробити кроткий конспект одного на вибір вебінару. https://nushub.org.ua/lt/courses/programa-vebinariv-nastavnycztvo-v-pedagogichnij-praktyczi/

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ (ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ)

У звітній документації здобувача вищої освіти мають бути:

1. Звіт про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку, підписаний здобувачем вищої освіти **(Додаток 1).**
2. Характеристика на роботу здобувача вищої освіти за період проходження практики, підписана керівником закладу і завірена печаткою **(Додаток 2).**
3. Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти на період практики **(Додатки 3, 4).**
4. Щоденник практики **(Додатки 5, 6).**
5. План-сітка основних заходів роботи, завірена груповим керівником практики **(Додаток 7).**
6. Презентаційні матеріали загону (список дітей, назва табору та загону, емблема, ескіз загонового куточка, перелік правил техніки безпеки, фото- та відео-матеріали тощо).
7. Сценарії виховних заходів: майстер-класи (2) **(Додаток 8)**, квест (1) **(Додаток 9)**, ігри різних видів (6) **(Додаток 11)**, дитяче свято (1) **(Додаток 10).**

ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

- презентація (матеріали з проходження практики);
- підсумкова конференція, в ході якої студенти звітують про результати виконання завдань практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критеріями є:

1) обсяг виконаної роботи;
2) якість виконаної роботи;
3) своєчасність подання і якість звітної документації.

№ з/п	Форми звітності/критерії	Макс. к-сть балів
1.	**Звіт здобувача вищої освіти про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку**	**5**
	Звіт є неповним або неструктурованим, не містить основних розділів (мета практики, завдання, результати, аналіз). Відсутня чітка рефлексія щодо виконаної роботи, здобувач не оцінює свої досягнення або проблеми. Звіт не містить конкретних прикладів діяльності в закладі оздоровлення та відпочинку. Не зазначено, які навички та знання здобувач здобув під час практики, відсутні висновки щодо набутого досвіду.	1
	Звіт має основну структуру, але є певні недоліки у викладенні матеріалу. Розкрито загальні цілі і завдання практики, але недостатньо конкретних прикладів і результатів виконаної роботи. Опис діяльності в закладі є поверхневим, з відсутніми детальними описами конкретних завдань. Рефлексія є, але не повністю охоплює всі аспекти практики, немає глибокого самоаналізу. Звіт містить загальні висновки, але без чіткої оцінки досягнутих результатів.	2
	Звіт структурований, містить опис основних етапів практики, цілей і завдань. Розкривається діяльність в закладі оздоровлення та відпочинку, описано, які конкретні завдання виконувалися, а також результати. Рефлексія щодо досвіду роботи є, здобувач вказує на свої сильні сторони та аспекти, які потребують покращення. Звіт містить приклади успішної роботи та зазначення отриманих навичок. Висновки є обґрунтованими, з описом того, що вдалося досягнути, а що потребує подальшого вдосконалення.	3
	Звіт повністю структурований, охоплює всі етапи проходження практики (мета, завдання, виконана робота, отримані навички). Докладно описано, як саме здобувач брав участь у діяльності закладу оздоровлення та відпочинку, з конкретними прикладами виконаних завдань. Звіт містить детальну рефлексію, оцінку власної діяльності, аналіз помилок і сильних сторін. Розглянуто, як здобутий досвід можна використати в майбутній професійній діяльності. Висновки чіткі, з конкретними рекомендаціями для	4

	вдосконалення власної роботи в подібних закладах.	
	Звіт є повним, чітким, структурованим і містить всі елементи: мета, завдання, опис виконаної роботи, рефлексія, висновки. Докладно розглянуті всі етапи практики в закладі оздоровлення та відпочинку, з конкретними і детальними прикладами виконаної роботи. Рефлексія є глибокою, здобувач аналізує свої сильні та слабкі сторони, а також визначає конкретні шляхи для покращення в майбутньому. Звіт демонструє високий рівень професійної підготовки, вказано, які конкретні навички та знання здобувач отримав під час практики. Висновки є обґрунтованими, містять конкретні рекомендації для особистісного і професійного розвитку.	5
2.	**Характеристика здобувача вищої освіти про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку**	**5**
	Оцінка «задовільно»	1-3
	Оцінка «добре»	4
	Оцінка «відмінно»	5
3.	**Виконання індивідуального плану роботи здобувача вищої освіти**	**5**
	Завдання виконані частково або не виконані. Мало або зовсім відсутні результати за запланованими цілями. Виконання завдань значно відстає від графіка. Якість результатів низька або не відповідає вимогам. Відсутня рефлексія або оцінка власної діяльності. Немає чіткої структури чи послідовності виконання плану.	1
	Завдання виконані частково, але не всі цілі досягнуті. Задачі виконано із затримкою або не в повному обсязі. Результати виконання плану частково відповідають вимогам, але є значні недоліки. Оцінка виконаних завдань часткова, без глибокої рефлексії чи аналізу. Технічне оформлення плану та результатів може бути неповним або з помилками.	2
	Завдання виконано в основному, більшість цілей досягнуто. Виконання плану відповідає графіку, але є певні відставання. Результати виконання завдань задовільні, хоча є дрібні недоліки в якості або кількості. Існує базова рефлексія щодо виконання плану, але вона може бути поверхневою. Технічне оформлення достатньо хороше, але можуть бути дрібні помилки або недоліки.	3
	Завдання виконано на високому рівні, більшість цілей досягнуто вчасно. Результати виконання плану відповідають вимогам, досягнуто хороших результатів. Відсутні суттєві відставання від графіка, всі важливі завдання виконано. Є детальна рефлексія, аналіз досягнень та труднощів, визначення шляхів вдосконалення. Оформлення результатів виконання плану відповідає вимогам, без значних помилок.	4

	Завдання виконано на високому рівні, всі заплановані цілі досягнуті вчасно і в повному обсязі. Результати виконання завдань перевищують очікування, досягнуто високих показників. Виконання завдань за індивідуальним планом завершено без жодних затримок або відставань. Рефлексія глибока, з оцінкою власної роботи, підсумками досягнень та рекомендаціями для подальшого розвитку. Оформлення плану та результатів є професійним, чітким, відповідним вимогам.	5
4	**Щоденник практики**	5
	Щоденник не містить систематичних записів або записи зроблені нерегулярно. Зазначені лише загальні фрази без конкретних описів діяльності.	1
	Відсутні деталі щодо виконаних завдань і здобутого досвіду. Мало або відсутні рефлексії щодо кожного етапу практики. Оцінка власної роботи та прогресу не проводиться.	
	Щоденник містить записи, але вони неповні або поверхневі. Діяльність в закладі оздоровлення та відпочинку описана на загальному рівні без конкретних прикладів. Записи нерегулярні, можливо, є пропуски або недоліки в структурі. Рефлексії є, але вони недостатньо глибокі, не завжди пов'язуються з конкретними результатами роботи. Відсутня чітка оцінка власного прогресу та розвитку.	2
	Щоденник містить регулярні записи про діяльність здобувача під час практики. Записи описують конкретні завдання, виконану роботу, використані методи і підходи в закладі оздоровлення та відпочинку. Рефлексія присутня, але не завжди глибока або повна. Здобувач аналізує окремі моменти практики, визначаючи сильні та слабкі сторони виконаної роботи. Висновки про досягнення або труднощі у виконанні Завдань зроблені, але є можливість для більш детального аналізу.	3
	Щоденник містить регулярні та детальні записи про кожен день або етап практики. Описано не лише завдання і методи роботи, але й результати виконаної діяльності в закладі оздоровлення та відпочинку. Рефлексії є глибокими і охоплюють основні аспекти діяльності: що було зроблено добре, що можна покращити, які труднощі виникли. Прогрес здобувача оцінюється чітко, є план щодо подальшого розвитку і вдосконалення.	4

	Щоденник містить детальні, регулярні записи, що охоплюють кожен етап практики, описуючи завдання, методи, виконану роботу та результати. Рефлексії є глибокими і детальними, з обґрунтованим аналізом власної діяльності та відображенням здобутих знань та навичок. У щоденнику є чітка оцінка власного прогресу, а також план для подальшого розвитку, враховуючи як позитивні, так і негативні моменти. У звіті є конкретні приклади того, як здобувач застосовував отримані знання, виявляючи вміння адаптувати методи до потреб учасників закладу оздоровлення та відпочинку.	5
5.	**План-сітка основних заходів роботи з загоном**	**5**
	План-сітка містить лише загальні і неструктуровані заходи без конкретних дат, відповідальних осіб або ресурсів. Заходи є поверхневими або не зовсім відповідають цілям і завданням практики. Відсутній чіткий розподіл заходів на етапи, відсутня логіка організації роботи. Не визначено, які методи або підходи будуть використовуватися для реалізації заходів. Мало або відсутні показники для оцінки ефективності заходів.	1
	План-сітка містить загальні заходи, але є пропуски в деталях, таких як конкретні дати, місце проведення чи відповідальні особи. Заходи пов’язані з основними цілями практики, але їхній зміст і розподіл можуть потребувати вдосконалення. Логіка організації заходів є, але може бути недостатньо продумана, деякі заходи мають низький рівень конкретики. Методи та підходи для реалізації заходів описані поверхнево. Показники ефективності заходів визначені, але без чітких критеріїв.	2
	План-сітка чітко структурована, містить конкретні заходи, з зазначенням дат, відповідальних осіб і необхідних ресурсів. Заходи відповідають цілям і завданням практики, мають логічний зв’язок та послідовність. Описано методи і підходи, які будуть використовуватися для проведення заходів, але деякі з них потребують деталізації. Оцінка ефективності заходів є, включаючи конкретні показники, але можна вдосконалити їх точність. План-сітка охоплює більшість аспектів роботи з загоном, але є ще можливості для покращення.	3-4

	План-сітка є детальною, чітко структурованою і охоплює всі основні заходи практики, з чітким розподілом за датами, відповідальними особами, ресурсами та методами. Заходи ретельно продумані, вони точно відповідають цілям і завданням практики, мають логічну послідовність і чіткий зв'язок між етапами. Для кожного заходу визначено конкретні методи, підходи та ресурси, що дозволяють ефективно реалізувати завдання. Оцінка ефективності заходів є обґрунтованою і включає чіткі показники, які дозволяють оцінити успішність реалізації кожного етапу. План-сітка демонструє високий рівень організаторських навичок та стратегічного мислення в управлінні загоном.	5
6.	**Презентаційні матеріали загону**	**5**
	Презентаційні матеріали є неповними або неструктурованими. Відсутні ключові елементи, такі як чітка мета, завдання, етапи роботи або діяльності загону. Матеріали мають низьку якість (погане оформлення, невідповідний формат, помилки у тексті). Візуальні елементи (малюнки, графіки, таблиці) відсутні або погано підібрані. Немає логічної послідовності, ідеї викладені непослідовно або не підтримуються доказами.	1
	Презентація містить основні елементи, але вони можуть бути не зовсім чіткими або неповними. Матеріали містять деякі помилки або недоліки в оформленні, структура не завжди логічна. Візуальні елементи присутні, але їх кількість або якість може бути недостатньою. Ідеї викладені загально, без глибокого аналізу чи розкриття основних аспектів роботи загону. У матеріалах відсутня чітка оцінка досягнутих результатів або ефективності заходів.	2
	Презентація містить чітку структуру, включає основні елементи: мета, завдання, план заходів, результати роботи загону. Матеріали добре оформлені, незначні помилки можуть бути присутні. Візуальні елементи присутні, і вони є доречними, але можливо їх кількість або якість можна покращити. Ідеї викладені логічно, кожен етап діяльності загону має достатньо пояснень і обґрунтувань. Рефлексія і оцінка результатів роботи є, але можна вдосконалити аналіз ефективності заходів.	3-4

	Презентація є детальною, чітко структурованою і логічно побудованою. Всі основні елементи включені: мета, завдання, план заходів, ресурси, результативність. Оформлення матеріалів на високому рівні (правильний формат, без помилок, стильний дизайн). Візуальні елементи (діаграми, графіки, малюнки, таблиці) підкріплюють і підтримують основні ідеї презентації. Ідеї викладені ясно, кожен етап діяльності загону має чітке пояснення з обґрунтуванням. Презентація містить чітку оцінку досягнутих результатів і глибоку рефлексію з рекомендаціями щодо подальшого вдосконалення роботи.	5
7.	**Підготовка, проведення / сценарій виховного заходу**	**65**
	1) майстер-класи (2)	***10 (5 балів за 1 майстер-клас***
	Підготовка майстер-класу була незадовільною: не були визначені чітка мета та завдання, відсутні необхідні матеріали чи ресурси. Презентація або пояснення матеріалу були неструктурованими або важко зрозумілими. Участь учасників була пасивною, методи проведення не були інтерактивними. Майстер-клас не був адаптований до цільової аудиторії або не відповідав умовам закладу оздоровлення та відпочинку.	1
	Підготовка була неповною, але майстер-клас все ж мав чітке завдання. Матеріали та ресурси були підготовлені, але деякі з них були не зовсім релевантними або недостатньо якісними. Презентація матеріалу була зрозумілою, але можливо, потребувала додаткових пояснень. Учасники майстер-класу були частково залучені, але відсутня активна взаємодія. Методика проведення майстер-класу могла б бути більш адаптованою до умов та аудиторії.	2
	Підготовка була ретельною, із чітким визначенням мети, завдань і необхідних матеріалів. Презентація матеріалу була логічною і зрозумілою, основні моменти були чітко пояснені. Майстер-клас мав структурований план, з урахуванням часу та ресурсів. Учасники були активними, методи залучення (ігри, дискусії, практичні вправи) використовувались для стимулювання взаємодії. Оцінка результатів була частково проведена, але можна було б більш детально проаналізувати ефективність.	3

	Підготовка майстер-класу була ретельною та організованою. Чітко визначено мету, завдання, ресурси, використовувалися високоякісні матеріали. Презентація була цікавою, логічно структурованою та доступною для аудиторії.	4
	Майстер-клас був добре організований: час розподілений ефективно, учасники були зацікавлені та активно брали участь. Методи і техніки, які використовувались для залучення учасників, були різноманітними і ефективними. Оцінка результатів майстер-класу була проведена, але можна було б розширити аналіз.	
	Підготовка майстер-класу була бездоганною: чітко визначено мету, завдання, використано високоякісні матеріали та ресурси. Презентація була інтерактивною, захоплюючою та доступною для аудиторії, з яскравими візуальними та практичними елементами. Майстер-клас був організований так, що кожен учасник був повністю залучений і активно взаємодіяв. Використовувалися різноманітні методи та техніки, що забезпечили високий рівень участі та задоволення учасників. Оцінка результатів була проведена на високому рівні, були чітко визначені досягнуті результати та можливі напрями для вдосконалення.	5
	2) квест (1)	***10***
	Підготовка до квесту була неповною, відсутні чітко визначені мета та завдання. Квест був недостатньо структурованим або мав неясні правила. Використані ресурси були невідповідними або недостатніми для реалізації квесту. Учасники були мало залучені до процесу, мало або зовсім не використовувалися методи активного залучення. Квест був погано організований, не було належного контролю за виконанням завдань. Не проводився аналіз результатів або фідбек від учасників.	1-3
	Підготовка була загалом адекватною, але квест міг би бути більш продуманим, мета і завдання не зовсім чітко сформульовані. Квест містив певні структурні проблеми, завдання були здебільшого зрозумілі, але декілька з них могли бути занадто складними або легкими. Ресурси та матеріали були достатні, але не завжди оптимально використані. Учасники активно включались у квест, але була відсутня достатня взаємодія або залучення всіх. Організація була на середньому рівні: не всі етапи квесту були добре продумані чи зрозумілі учасникам. Аналіз результатів був поверхневим, без чіткої оцінки ефективності квесту.	4-6

	Підготовка до квесту була ретельною, мета і завдання були чітко сформульовані. Квест був структурованим і мав логічну послідовність, але деякі етапи могли бути більш різноманітними. Ресурси та матеріали були використовувані ефективно, відповідали завданням квесту. Учасники були активно залучені, більшість завдань виконується командно, з участю всіх. Організація квесту була гарною: чітке управління етапами, допомога учасникам за потреби. Оцінка результатів квесту була проведена, але можна було б поглибити рефлексію та зворотній зв'язок.	7-8
	Підготовка була абсолютно продуманою: чітко визначено мету, завдання та етапи, кожен етап квесту був детально спланований. Квест був логічно побудований, з різноманітними та захоплюючими завданнями, які відповідають віковим та інтелектуальним можливостям учасників. Ресурси були використані на найвищому рівні, матеріали були різноманітними та відповідали концепції квесту. Учасники були повністю залучені до процесу, взаємодіяли, працювали в команді, кожен мав змогу показати свої сильні сторони. Організація квесту була бездоганною: чітке управління, підтримка учасників, ефективний контроль на кожному етапі. Після завершення квесту була проведена детальна оцінка результатів, зворотний зв'язок та рефлексія, що	9-10
	дозволило визначити ефективність і можливі вдосконалення.	
	3) ігри різних видів (6)	***30 (5 балів за 1 гру)***
	Підготовка до ігор була неорганізованою, завдання не були чітко сформульовані. Ігри не відповідали віковим та інтелектуальним можливостям учасників. Використані ресурси були непідготовленими або не відповідають потребам гри. Учасники не були належно залучені до процесу гри або не проявляли активності. Ігри не проводилися за чітким планом, організація була поганою, не було необхідного контролю за ходом гри. Не було проведено аналізу результатів гри.	1

	Підготовка була загалом адекватною, але завдання були не зовсім чіткими або занадто складними для учасників. Ігри були цікавими, але не завжди адаптованими до специфіки закладу оздоровлення та відпочинку. Ресурси були підготовлені, але їхня кількість або якість могли бути кращими. Учасники активно брали участь у деяких іграх, але залученість могла бути вищою. Ігри проводилися згідно з планом, але організація гри не була ідеальною, часами не вистачало підтримки або контролю. Оцінка результатів була загальною, без глибокого аналізу ефективності гри.	2
	Підготовка до ігор була ретельною: чітко сформульовані завдання та мета, ігри відповідали рівню учасників. Ігри були організовані з урахуванням умов закладу оздоровлення та відпочинку. Ресурси були підготовлені і використовувалися ефективно. Учасники були активними, вели взаємодію між собою, ігри сприяли командній роботі. Ігри проводилися згідно з планом, але можна було б трохи поліпшити організацію або час для деяких етапів. Оцінка результатів була проведена, але можна було б зробити її більш детальною.	3
	Підготовка до ігор була продуманою: завдання були чіткими та відповідали віковим можливостям учасників. Ігри відповідали специфіці закладу оздоровлення та відпочинку, ресурси були підготовлені на високому рівні. Учасники були активно залучені до процесу, проявляли ініціативу і працювали в команді. Ігри були організовані та проведені ефективно, з чітким контролем і координацією, кожен етап гри був продуманий. Оцінка результатів була чіткою, з аналізом ефективності, але можна було б вдосконалити рефлексію.	4
	Підготовка до ігор була бездоганною, завдання чітко сформульовані, ігри чудово адаптовані до рівня та інтересів учасників. Ігри були максимально адаптовані до специфіки закладу оздоровлення та відпочинку, всі ресурси були підготовлені та ефективно використані. Учасники були повністю залучені до гри, проявляли активність, працювали в команді, взаємодіяли з усіма учасниками. Ігри були організовані та проведені ідеально: кожен етап гри мав чітке визначення, з високим рівнем контролю і підтримки. Після проведення гри була проведена детальна оцінка результатів, з чітким аналізом ефективності та рефлексією.	5

	4) дитяче свято (1)	***15***
	Підготовка до свята була неорганізованою, відсутня чітка концепція чи мета заходу. Завдання та активності свята не відповідали віковим Можливостям учасників, не враховували специфіку закладу оздоровлення. Ресурси для проведення свята були недостатніми або не відповідають вимогам. Учасники свята не були залучені активно, відсутній елемент взаємодії та командної роботи. Організація заходу була поганою, не було чіткого плану, час між етапами свята був неструктурований. Не було аналізу результатів свята, зворотного зв'язку або рефлексії.	1-5
	Підготовка була достатньо адекватною, але свято не було повністю продуманим або мало деякі недоліки. Завдання та активності свята в основному відповідали віковим групам учасників, але не всі етапи були оптимально підібрані. Ресурси та матеріали були підготовлені, але деякі з них могли бути краще адаптовані для заходу. Учасники брали участь у святі, але залучення було не на найвищому рівні або в одних частинах заходу була більша активність, ніж в інших. Організація свята була на середньому рівні: деякі етапи могли бути більш структурованими та чітко організованими. Оцінка результатів заходу була загальною, без поглибленого аналізу або фідбеку.	6-9
	Підготовка свята була ретельною, концепція свята була чітко визначена, але можна було б ще більше деталізувати етапи заходу. Завдання та активності відповідали віковим групам учасників, але кілька етапів могли бути більш різноманітними. Ресурси та матеріали були підготовлені на високому рівні, використовувалися ефективно. Учасники свята активно залучалися до всіх етапів заходу, проявляли ініціативу. Організація свята була на хорошому рівні: було чітке управління заходом, але деякі моменти могли бути краще сплановані або більш скоординовані. Оцінка результатів свята була проведена, але можна було б поглибити рефлексію та зворотній зв'язок.	10-13

	Підготовка була бездоганною: свято мало чітко визначену мету, продуману концепцію, кожен етап заходу був спланований. Завдання та активності були повністю адаптовані до вікових можливостей учасників, всі етапи свята відповідали інтересам та здібностям дітей. Ресурси були підготовлені і використовувалися ефективно, кожен етап свята був добре оснащений. Учасники свята були повністю залучені до процесу, активно взаємодіяли, проявляли творчість і ініціативу. Організація свята була бездоганною: чітке управління, добре скоординовані етапи, кожен момент свята був під контролем. Після завершення свята було проведено детальний аналіз результатів, зворотний зв'язок та рефлексія, що дозволило визначити ефективність заходу.	14-15
8.	**Захист практики**	**5**
	Загальна кількість балів	**100**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види діяльності	**Оцінка в ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою для екзамену та диференційованого заліку**
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	
69-74	D	Задовільно
60-68	E	
35-59	Fx	Незадовільно
1-34	F	Незадовільно

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики 90 – 100 балів – А («відмінно») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, сумлінний, творчий практикант під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.

82 – 89 балів – В («добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були самостійно виправлені;

практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; його діяльність позитивно характеризували в колективі, в якому він перебував у період проходження практики; подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75 – 81 балів – C («добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу; під час проходження практики проявив себе як дисциплінований, виконавчий, самостійний, критичний, отримав позитивні відгуки колективу бази практики, методистів, керівника; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою керівника групи, методистів.

69 – 74 балів – D («задовільно») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований практикант, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики отримала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію.

60 – 68 балів – E («задовільно») ставиться здобувачу вищої освіти в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний практикант; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики «задовільна»; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35 – 59 балів – Fx («незадовільно»). Відсутня систематичність у роботі практиканта. Роботу, передбачену програмою практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов’язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку/екзамену за практику. Подав документацію невчасно, допустив значні помилки в її оформленні.

0 – 34 балів – F **(«незадовільно»).** Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при захисті практики.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ (ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Документація з практики, визначена робочою програмою практики, подається здобувачами вищої освіти на кафедру для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики (особисто або використовуючи послуги поштових перевізників).

Вимоги до звіту. Письмовий звіт підписується з добувачем вищої освіти, керівником групи та методистами. Звіт має містити короткий і конкретний опис роботи, особисто виконаний здобувачем вищої освіти, відомості про виконання індивідуального завдання.

Письмовий звіт разом з іншими документами, визначеними робочою програмою практики (щоденник, характеристика (виробничі практики), відгук про роботу здобувачів вищої освіти (навчальні практики) та інше), подається на перевірку керівнику групи практики від університету.

Характеристика про роботу здобувача вищої освіти завіряться керівником бази практики.

Звітна конференція проводиться не пізніше 14 днів після закінчення практики. Звітна конференція із захисту практики відбувається у присутності комісії, яка призначається розпорядженням декана, до складу якої входять керівник практики по факультету, керівник групи, викладачі кафедр.

До участі у конференції долучаються гарант освітньої програми, завідувач кафедри. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, працюють за фахом і місце роботи яких відповідає вимогам програми практик, подають витяг з трудової книжки (або ксерокопію трудової книжки, завірену керівником установи), довідку з місця роботи (якщо він працює за сумісництвом) та характеристику/відгук, звіт, робочу документацію із наступним її поверненням.

Загальна оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку за підписом керівника групи після перевірки робочої документації.

Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні рейтингу успішності здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час при наявності відповідних документів. Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільну оцінку з практики, відраховуються з Університету. Підсумки практики

обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на вченій раді факультету.

Робоча документація з практики зберігається на кафедрі виховних технологій та педагогічної до кінця поточного календарного року. Звіт здобувача вищої освіти зберігається протягом трьох років із моменту його затвердження. На підставі звернення здобувача вищої освіти робоча документація, окрім звіту, може бути повернена йому до завершення терміну зберігання.

Видом підсумкового контролю виробничої практики є **екзамен.**

АДАПТОВАНИЙ ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО АБО ЗМІШАНОГО РЕЖИМУ

ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. **Ознайомлення з базою практики (онлайн-формат):**
   - Віртуальна екскурсія закладом (фото-, відеоматеріали, сайт, презентації).
   - Ознайомлення з програмою виховної діяльності закладу.
   - Аналіз вікових особливостей дітей, які відвідують заклад.
2. **Підготовка та проведення онлайн-заходів:**
   - Організація інтерактивних майстер-класів, вебінарів.
   - Розробка сценаріїв для дистанційних виховних заходів (квести, вікторини, творчі конкурси).
   - Проведення онлайн-бесід з дітьми та їх батьками.
3. **Дослідницька діяльність:**
   - Аналіз потреб дітей щодо виховних заходів.
   - Вивчення методик дистанційної роботи з дітьми.
   - Оцінка ефективності дистанційної взаємодії через анкетування та зворотний зв’язок.
4. **Методична діяльність:**
   - Використання цифрових платформ (Google Meet, Zoom, Classroom, Padlet) для організації виховного процесу.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Розробка та проведення онлайн-зустрічі «Знайомство з вихователем».
2. Організація та проведення одного інтерактивного заходу (майстер-клас, тренінг, вікторина). Проведення спостереження за комунікативними особливостями дітей під час дистанційної взаємодії (оформлення щоденника спостережень).
3. Підготовка методичних рекомендацій щодо організації виховної роботи онлайн.

Вимоги до звіту про практику (звітна документація)

1. Звіт про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та

відпочинку, підписаний здобувачем вищої освіти **(Додаток 1).**

2. Характеристика на роботу здобувача вищої освіти за період проходження практики, підписана керівником закладу і завірена печаткою **(Додаток 2).**

3. Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти на період практики **(Додатки 3, 4).**

4. Щоденник практики **(Додатки 5,6).**

5. План-сітка основних заходів роботи, завірена груповим керівником практики **(Додаток 7).**

6. Презентаційні матеріали загону (список дітей, назва табору та загону, емблема, ескіз загонового куточка, перелік правил техніки безпеки, фото- та відео-матеріали тощо).

7. Сценарії виховних заходів: майстер-класи (2) **(Додаток 8)**, квест (1) **(Додаток 9)**, ігри різних видів (6), дитяче свято (1) **(Додаток 10).**

Критерії оцінювання

1. Змістовність та повнота виконання завдань
2. Практичне застосування отриманих знань
3. Якість оформлення та структурованість документації

№ з/п	**Форми звітності/критерії**	**Макс. к-сть балів**
1.	**Звіт здобувача вищої освіти про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку**	**5**
	У звіті відсутнє детальне описання всіх етапів практики. Не враховано застосування онлайн-методик або інструментів дистанційного навчання. Проблеми взаємодії з дітьми в онлайн-форматі не проаналізовані.	1
	У звіті вказано основні етапи практики, але не всі завдання виконано. Опис взаємодії з дітьми онлайн-форматом неповний або недостатньо детальний. Не зазначено важливі моменти онлайн-практики.	2
	Описано всі завдання практики, включаючи як традиційні, так і дистанційні або змішані формати. Усі етапи роботи згадані, але без глибокого аналізу.	3

	У звіті детально описано виконання завдань практики, включаючи всі етапи, з особливим акцентом на дистанційну діяльність. Описано, як були реалізовані основні аспекти роботи в умовах змішаного формату.	4
	Звіт містить чіткий і детальний опис усіх етапів практики, включаючи глибокий аналіз роботи в онлайн або змішаному форматі. Завдання виконані в повному обсязі, з конкретними прикладами та результатами.	5
2.	**Характеристика здобувача вищої освіти про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку**	**5**
	Оцінка «задовільно»	3
	Оцінка «добре»	4
	Оцінка «відмінно»	5
3	**Результати виконання індивідуального плану роботи**	5
	Індивідуальний план роботи не містить чіткої структури, задачі не сформульовані. Не передбачено використання дистанційних або змішаних методів. Плани не відповідають вимогам практики.	1
	План містить загальні задачі, але не враховано особливості дистанційної чи змішаної форми. Плани є неповними або не деталізованими.	2
	План організовано, задачі чітко сформульовані, але деякі аспекти дистанційної чи змішаної форми не розкриті або не зовсім коректно представлені.	3
	План виконаний в цілому добре, включає конкретні задачі з урахуванням дистанційного або змішаного формату роботи. Можуть бути незначні недоліки в деталях виконання.	4
	План чітко структурований, включає конкретні задачі з деталями щодо реалізації в дистанційному або змішаному форматі, а також з урахуванням специфіки закладу оздоровлення.	5
3	**Щоденник практики**	**5**
	Щоденник має хаотичні записи або відсутність регулярних записів про виконання завдань. Не вказано, що саме здобувач робив під час практики в онлайн або змішаному форматі.	1
	Записи є, але нерегулярні, без чіткої структури. Не всі завдання або етапи практики описано. Записи про онлайн-діяльність відсутні або мінімальні.	2

	Щоденник має регулярні записи, але структура не зовсім чітка. Деякі моменти онлайн-практики описано, але без детального аналізу.	3
	Щоденник структурований, записи регулярні. Описано основні етапи практики, включаючи дистанційну діяльність, хоча деякі моменти можуть бути описані не в повному обсязі.	4
	Щоденник структурований і має чітку послідовність. Записи регулярні, чітко показано виконання завдань практики, у тому числі в онлайн або змішаному форматі, з детальним описом кожного етапу.	5
4.	**План-сітка основних заходів роботи**	**10**
	План-сітка має хаотичну структуру, важко зрозуміти основні етапи заходів. Не вказано чітке розмежування між заходами для онлайн та офлайн роботи. Багато завдань або заходів не мають чітких строків виконання.	1-3
	План-сітка структурована, але є деякі неясності щодо розподілу заходів для різних форматів (змішаний, онлайн). Потрібні деякі уточнення щодо термінів виконання або ресурсів для онлайн-заходів.	4-6
	План-сітка чітка і структурована, заходи добре розподілені за часом і форматом. Проте, є деякі дрібні недоліки, наприклад, неповний опис заходів для онлайн-формату.	7-8
	План-сітка повністю структурована, чітко визначено терміни виконання заходів, чітко розподілено онлайн та офлайн активності. Всі заходи підготовлені до реалізації з урахуванням всіх аспектів змішаного або дистанційного формату.	9-10
5.	**Презентаційні матеріали**	**5**
	Презентаційні матеріали недостатньо інформативні, багато інформації пропущено або не відповідає вимогам до змішаного чи дистанційного формату. Відсутні необхідні елементи, наприклад, не зазначено список дітей, табір або загон, не включено техніки безпеки або інші важливі аспекти.	1
	Презентація має основну інформацію, але деякі частини (наприклад, опис заходів або загонів) потребують додаткових деталей чи пояснень, що стосуються реалізації в дистанційному або змішаному режимі.	2
	Всі основні елементи презентації є на місці: список дітей, назва табору та загону, емблема, правила техніки безпеки та інші. Проте, в деяких розділах є потреба в уточненнях щодо адаптації заходів до онлайн або змішаного формату.	3-4
	Презентаційні матеріали чітко структуровані, містять всі необхідні елементи (список дітей, назва табору та загону, емблема, ескіз загонового куточка, техніки безпеки тощо). Вся	5
	інформація адаптована під змішаний або дистанційний формат, чітко виділені онлайн активності та специфіка взаємодії в таких умовах. щодо подальшого вдосконалення роботи.	
6.	**Підготовка, проведення / сценарій виховного заходу**	**65**

	1) майстер-класи (2)	***10 (5 балів за 1 майстер-клас)***
	Майстер-клас не відповідає поставленим завданням або вимогам. Тематика майстер-класу не актуальна або занадто складна для дітей, з недостатньою увагою до специфіки змішаного або дистанційного формату.	1
	Майстер-клас має базову відповідність темі, але не враховує повною мірою специфіку змішаного або дистанційного формату. Опис активностей поверхневий, не достатньо чітко зазначено, як саме плануються взаємодіяти з дітьми онлайн або через змішаний формат.	2
	Тематика майстер-класу відповідає завданню, але деякі елементи потребують уточнення чи вдосконалення щодо адаптації для змішаного або дистанційного формату.	3
	Майстер-клас відповідає поставленій темі, добре розкриває завдання та активно враховує специфіку змішаного або дистанційного формату. Однак деякі моменти потребують допрацювання.	4
	Майстер-клас чітко відповідає темі і завданням, повністю адаптований до змішаного або дистанційного формату, з урахуванням усіх необхідних елементів для проведення онлайн чи в змішаному середовищі.	5
	2) квест (1)	***10***
	Завдання квесту нечітко сформульовані, відсутня тематика або вона не відповідає віковій категорії дітей. Завдання складні або незрозумілі для виконання в дистанційному чи змішаному форматі.	1-3
	Тематика квесту загалом відповідає віковим особливостям дітей, але завдання не повністю відповідають змішаному або дистанційному формату. Деякі завдання важко адаптувати до онлайн або змішаних умов.	4-6
	Тематика квесту цікава та відповідає віковим особливостям дітей, завдання можуть бути адаптовані для онлайн або змішаного формату, однак деякі аспекти потребують уточнення.	7-8
	Квест чітко оформлений, має цікаву тематику та відповідні завдання, повністю адаптовані до змішаного або дистанційного формату. Завдання чітко і логічно побудовані, враховані специфічні умови онлайн взаємодії.	9-10
	3) ігри різних видів (6)	***30 (5 балів за 1 гру)***
	Ігри одноманітні, не охоплюють різні види діяльності (наприклад, лише фізичні чи тільки інтелектуальні завдання), не адаптовані до онлайн чи змішаного формату.	1
	Ігри мають обмежену різноманітність, але включають різні види діяльності (фізичні, інтелектуальні, творчі), але їх важко адаптувати до змішаного чи дистанційного формату.	2

	Ігри мають різноманітність, однак лише деякі з них можуть бути адаптовані для онлайн чи змішаного формату, інші потребують вдосконалення для дистанційного виконання. була проведена, але можна було б зробити її більш детальною.	3
	Ігри охоплюють різні види діяльності, зокрема для різних вікових категорій дітей. Більшість з них можна успішно адаптувати до змішаного або дистанційного формату.	4
	Ігри різноманітні, включають фізичні, інтелектуальні, творчі завдання, повністю адаптовані до змішаного або дистанційного формату, забезпечують активну взаємодію учасників онлайн чи в змішаному режимі..	5
	4) дитяче свято (1)	***15***
	Підготовка до свята неорганізована, без чіткої стратегії або плану. Відсутня належна адаптація для змішаного або дистанційного формату. Діти та учасники свята мало залучені.	1-4
	Підготовка до свята є, але деякі елементи не відповідають вимогам змішаного або дистанційного формату. Діти активно залучені, але планування заходу могло б бути краще.	5-7
	Підготовка до свята добре організована, з чітким планом дій, що враховує специфіку змішаного або дистанційного формату. Всі учасники свята залучені до процесу.	8-10
	Підготовка до свята ретельно спланована, організована без помилок, всі аспекти свята враховують специфіку змішаного або дистанційного формату. Створена чітка структура заходу, всі учасники активно залучені.	11-13
	Підготовка до свята надзвичайно ретельна, включаючи кожен етап святкування з повною адаптацією до змішаного або дистанційного формату. Свято сплановано таким чином, що всі діти та учасники активно залучені, і навіть в онлайн форматі забезпечується бездоганна взаємодія.	14-15
7.	**Своєчасне надання звітної документації, оформленої відповідно до вимог**	**5**
	Загальна кількість балів	**100**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ В ДОПОМОГУ СТУДЕНТАМ- ПРАКТИКАНТАМ

Особистісно-орієнтованої діяльності педагога-організатора

Одним із напрямком особистісно-орієнтованої діяльності педагога- організатора є «Спілкування». Найважливішим завданням його є вміння ввійти в середовище спілкування дітей, навчитися коректувати взаємини дорослих та дітей. Педагогу-організатору необхідно серйозно вести роботу по набуттю дітьми:

- культури спілкування;
- культури поведінки;
- культури зовнішньою вигляду;
- дотримання елементарних основ моральності в спілкуванні або ввічливості кожного дня.

Такий підхід дуже важливий для сприятливого розвитку індивідуальних здібностей дитини, для створення позитивного психологічного клімату в спілкуванні чи в будь-якому іншому виді діяльності, який складає третій напрямок роботи педагога-організатора – «Навчання». В дитячому закладі відпочинку навчання здійснюється через побут.

В умовах роботи табору в закладах оздоровлення та відпочинку даний вид напрямку передбачає:

- проведення виховних заходів, які розширюють світогляд дітей;
- залучення їх до різноманітних видів трудової діяльності дитячого закладу відпочинку;
- організація самообслуговування в закладі та ін.

Ефективність роботи педагога-організатора в цьому напрямку сприяє:

- виявленню і розвитку індивідуальних здібностей дітей;
- збереженню їхнього психологічного і фізичного здоров'я. Основним напрямком діяльності педагога-організатора в умовах літа є **«Дозвілля».** Цей напрямок передбачає широке використання вільного часу. Головні завдання педагога-організатора в цій сфері:
- виявлення бажань, інтересів дітей;
- допомога у виборі справи до душі – гуртків, секцій, клубів;
- розширення культурного світогляду дітей (екскурсії, туризм, зустрічі, вечори, інтелектуальні ігри таі н.);
- проведення колективних творчих справ у загоні;
- організація активного спілкування дитини з природою, реалізація завдань екологічного виховання.

Для того, щоб педагог-організатор досягнув певних успіхів в усіх вищевказаних напрямках діяльності, потрібно врахувати ще один напрямок роботи – **«Сім'я»**, оскільки саме він

має безпосередній вплив на фізичне та психічне здоров'я дітей, їхнє спілкування, спосіб життя. Тому знайомство з батьками під час прибуття дітей відіграє дуже важливу роль. На цьому етапі вихователь повинен поспілкуватися з батьками і дізнатися:

- про здоров'я дитини, наявність алергії, вміння плавати;
- домашню адресу і номер телефону рідних;
- про індивідуальні особливості дитини;
- здібності, інтереси, уподобання дитини.

Професійні вимоги до особистості педагога-організатора загону та напрямків його роботи

Успішне вирішення завдань діяльності закладу відпочинку безпосередньо пов'язане з професійною майстерністю, ерудицією і культурою педагога- організатора. Педагог-організатор зобов'язаний бути яскравою, неповторною особистістю, носієм загальнолюдських цінностей, глибоких і різноманітних знань, високої культури: прагнути до втілення в собі людського ідеалу.

Педагог-організатор повинен мати такі **якості,** як людяність, доброта, терплячість, порядність, чесність, відповідальність, справедливість, об'єктивність, повага до людей, висока моральність, емоційна урівноваженість, інтерес до життя вихованців, доброзичливість, дружелюбність, стриманість, гідність, чуйність, емоційна культура, любов до дітей тощо.

Комунікативні якості повинні бути спрямовані на встановлення контакту і взаєморозуміння з кожною дитиною. А для цього необхідні:

- демократичний стиль спілкування;
- здатність мати різні позиції в спілкуванні і вміння тимчасово займати позицію дитини;
- з гумором ставитися до деяких аспектів педагогічних ситуацій;
- не помічати окремі негативні моменти;
- вміння слухати дитину, впливати на неї не прямо, а опосередковано; педагог-організатор повинен вірити в дитину, в її сили та можливості;
- від педагога-організатора вимагається вміння володіти собою, керувати своїм психічним станом, вміння знімати напруження;
- вміння коректувати міжособистісні стосунки між дітьми;
- бути справедливим суддею у вирішенні конфліктів;
- встановлювати дружні стосунки дітей свого загону з іншими загонами; досягати взаєморозуміння з батьками, адміністрацією та іншими працівниками закладу відпочинку.

У зв'язку з новим педагогічним мисленням діяльність педагога- організатора, яка базується на ідеях гуманізму і особистісно орієнтованого підходу до особистості, повинна бути спрямована на вирішення трьох основних **завдань**:

- збереження і зміцнення здоров'я дітей;
- формування моральності;
- розвиток індивідуальних здібностей дитини.

Педагогу-організатору необхідно також враховувати певні особливості стосунків між людьми, а в умовах закладу відпочинку – це **правила спілкування в загоні:**

1. Виявляй щирий інтерес до людей.
2. Усміхайся, будь доброзичливим.
3. Навчися бачити чесноти інших.
4. Виявляй повагу до чужих думок. Намагайся мати свою думку.
5. Перш ніж осудити когось, спробуй його зрозуміти.
6. Стався до людей так само, як би ти хотів, щоб вони ставились до тебе. Ми знаємо, що до особистості будь-якого дорослого, який працює з дітьми, ставляться певні вимоги, а тим більше до особистості загонового педагога- організатора. Крім цього, педагог-організатор повинен вміти дещо таке, що непідвладне іншій людині. Ці його якості ми називаємо **професійно-педагогічними вміннями:**
1. Переконуй прикладом, словом, ділом.
2. Зацікав кожну дитину творчою справою, запроси її до спільної активної діяльності.
3. Плануй роботу загону, вміло розподіли доручення.
4. Правильно організуй самоврядування в загоні.
5. Гарне змагання – успіх будь-якої справи.
6. Розбирайся чесно в кожній педагогічній ситуації.
7. Намагайся викликати позитивне емоційне ставлення до різних видів роботи.
8. Аналізуй будь-яку справу.

Діти до закладу відпочинку приїжджають різні. Пристосуватися до них вожатому буває досить важко. Саме тому педагогу-організатору, особливо в перші дні роботи з загоном, треба володіти певними методами впливу на своїх дітей. Звісно, педагог-організатор не знає, які саме діти потраплять до його загону, з якими інтересами та особливостями поведінки. Тому потрібно використовувати у своїй роботі **універсальні методи педагогічного впливу на дітей в загоні:**

- роз'яснення, бесіда (обов'язково треба пояснювати, для чого готується і проводиться будь-яка справа);
- доручення (усі завдання вирішувати тільки через актив; це допоможе краще пізнати кожну дитину, її здібності і можливості);
- змагання (воно застосовується тоді, коли до дитини ставляться єдині вимоги: дисципліна, виконання режимних моментів, чистота в палатах та ін.);
- гра (грати самому, жити дитячими радощами та невдачами);

– романтика (незвичайне, фантастичне, таємниче, чудове).

Педагог-організатор у своїй діяльності повинен керуватися певними **заповідями:**

1. Будь чесним з дітьми, не обіцяй того, чого не можеш виконати, не обманюй, не викручуйся. Зробив помилку – визнай її.

2. Ніколи не кричи на дітей.

3. Не сердься довго на дитину. Це не професійно.

4. Навчися все бачити і дещо не помічати, все слухати і дещо не чути.

5. Розвивай у собі поетичне сприймання світу. Без живого хисту поезії важко були справжнім педагогом-організатором.

6. Перш, ніж вимагати від дітей, вимагай від себе.

7. Частіше згадуй, яким ти сам був у дитинстві, – легше буде зрозуміти дітей. Поганий той вихователь, який не пам'ятає свого дитинства.

8. Гумор – головна зброя педагога-організатора.

9. Будь щасливим. І хай діти бачать це.

10. Будь з дітворою завжди поряд і трішки попереду.

Педагог-організатора усі дорослі у закладі відпочинку повинні вірно обрати ті напрямки діяльності дітей, які допоможуть максимально розкрити її внутрішній потенціал і зробити коротке життя в загоні незабутнім.

До основних напрямків роботи педагога-організатора ми відносимо: спрямованість на конкретну дитину, створення підвалин всебічного гармонійного розвитку особистості із високоморальною суспільною позицією, високою культурою міжнаціональних стосунків у вихованні людини, яка розуміє традиції та соціально-культурні цінності свого народу і здатна бути послідовником прогресивних національних традицій.

Для того, щоб успішно вирішити ці питання, дуже важливо для педагога- організатора постійно звертати увагу на:

– вивчення вікових та психологічних особливостей дітей;

– пропаганду здорового способу життя;

– постійну турботу про охорону життя та здоров'я дітей в закладі;

– виконання санітарно-гігієнічних норм, розпорядку дня та харчування дітей;

– виховання свідомого ставлення дітей до зміцнення здоров'я, застереження їх від вживання алкоголю, наркотиків, куріння та інших поганих звичок.

Успішне вирішення завдань фізичного виховання дітей є найважливішою передумовою їхнього морально-духовного виховання, головною особливістю якого є орієнтація на загальнолюдські цінності. А починається все з особистості дитини, її ставлення до дому, сім'ї, друзів, країни, в якій вона живе. І кожна дитина повинна мати потребу бути доброю, працелюбною, вивчати історію, культуру, мистецтво, звичаї свого народу, розмовляти рідною

мовою. Під час формування культури поведінки важливо виховувати в дітей кращі риси характеру – доброту, милосердя, повагу до дорослих, чесність, любов та повагу до своїх батьків.

Процес виховання особистості передбачає розвиток розумових здібностей, талантів, формування високої пізнавальної культури, організацію змістовного дозвілля. Педагог-організатор повинен сприяти у виборі і залучати дітей до роботи в різних гуртках, секціях, клубах, об'єднаннях за інтересами та здібностями. Важливо використовувати різноманітні форми роботи, які б залучали дітей до колективних творчих справ. Усе це допомагає реалізувати себе, відчути свою причетність до загальних справ, стимулює самовиховання і саморозвиток.

Ігрова діяльність педагога-організатора

Пропонуючи дітям гру, необхідно її пояснити. Краще це робити у колі, причому тому, хто пояснює, краще стояти на лінії кола, а не в центрі, щоб половина тих, хто слухає не опинилася за спиною того, хто пояснює.

Алгоритм проведення гри:

1. Оголошення гри та її стисла характеристика (наприклад, в цій грі важлива не тільки швидкість бігу, а і спостережливість, як у справжнього розвідника);
2. Розподіл ролей граючих, вибір ведучого та їх вихідне положення;
3. Оголошення правил (спитайте, чи все зрозуміло в грі її майбутнім учасникам, покажіть при необхідності окремі моменти та прийоми гри, домовтесь про сигнали початку та припинення гри (свисток, словесна команда, вимах прапорцем або рукою, початок або припинення музичного супроводження тощо);
4. Хід гри;
5. Фінал гри.

Варіанти запрошення до гри:

1. Запропонувати дітям жетони різного кольору: «Прошу підійти до мене дітей, у яких тільки червоні (зелені, сині) жетони»;
2. Можна використовувати картки з цифровим позначенням: «Запрошую до центру зали учасників тільки з парними (непарними) номерами або у кого числа 5, 10, 15 тощо»;
3. Для всіх учасників задаються декілька питань або загадок, які достатньо складні, щоб виключити відповідь хором; той, хто вірно відповів, стає учасником;
4. У підлітковій аудиторії обираються два капітани, педагог-організатор пропонує їм запросити по одній дівчині, потім знову прохання «об'єднайтесь» і так до десяти. Таким чином, учасники гри самі збирають команду з тих, на кого сподіваються та кому симпатизують;
5. У виборі ведучого у рухливих іграх краще використовувати лічилки. Лічбу може проводити сам організатор або діти.

При підбитті підсумків можливі наступні варіанти:

1. Якщо проводяться тематичні ігри, в яких беруть участь дві чи декілька команд, то для оцінки конкурсів необхідно журі;

2. Іншою формою гри може бути жетонна система. Вона зручна при обчисленні активності особистісної участі граючих, наприклад: у вікторинах, конкурсах, концертах, олімпіадах тощо, коли за правильну відповідь учасник гри отримує жетон. По закінченні гри переможцем є учасник, який набрав найбільшу кількість жетонів. Ця система необхідна, коли в іграх бере участь велика кількість дітей і працюють одночасно декілька ігрових площадок. Тоді організаторам необхідно завчасно оговорити, за скільки жетонів діти отримують приз. За таких умов активність гравців дуже велика. Вони прагнуть побувати на всіх гральних майданчиках, щоб отримати якомога більше гральних жетонів; не менш значимий і ритуал нагородження.

Необхідно відмітити ряд вимог до педагога-організатора – ведучого дитячих ігор. В першу чергу це естетика його зовнішнього вигляду; особливі вимоги пред'являються до культури мовлення, емоційності; доброзичливе ставлення до кожної дитини; добросовісна підготовка та професіоналізм. Все це, безумовно, впливає на ставлення до вожатого та на успіх у його роботі.

Що треба знати організатору гри:

1. Перед початком гри треба зацікавити дітей її змістом, вивчити умови проведення гри, познайомити з правилами, розподілити завдання;

2. Кожна гра повинна бути забезпечена гігієнічним, безпечним, естетичним інвентарем;

3. Необхідно вносити в гру елемент романтики, загадки, використовуючи для цього розвідку, конверт із завданнями;

4. Декілька хвилин вільного часу, які з'явилася між справами, повинні бути використані для рухливих ігор, ігор-жартів;

5. Самоконтроль, стриманість, впевненість у своїх діях, спокійний та зацікавлений тон – те, що допоможе організатору гри вирішити конфліктну ситуацію;

6. Готуючи місце для гри, треба перевірити все навкруги, щоб нічого не заважало учасникам і не могло нанести травм.

Методика планування роботи в таборі

Планування виховної роботи у таборі вимагає певної послідовності, системності та наступності. Починаючи планування, педагог-організатор і педагогі-організатор вивчають державні документи з питань виховання підростаючих поколінь, ознайомлюються з інструктивними матеріалами відповідних організацій, з публікаціями в педагогічній пресі про організацію літнього відпочинку дітей і молоді. Велике значення має врахування визначних дат і свят, що припадають на цей період, подій, що відбуватимуться в країні і за кордоном, календаря літніх пам'ятних дат, традицій табору, місцевих умов і можливостей, вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів і підлітків.

Планування виховної роботи буде ефективним, якщо педагог-організатор дотримуватиметься певним методичних вимог:

− забезпечувати на практиці єдність мети і завдань, змісту і форм виховної роботи;

− ураховувати своєрідність роботи загонів і табору в цілому;

− підтримувати ініціативу вихованців.

У кожному таборі складаються перспективний план на літо, календарні плани роботи табору і загону на зміну, план-сітка загонових справ, плани роботи гуртків, клубів за інтересами, робочі плани загонових вожатих (вихователів), методиста, заступника начальника табору з питань виховної роботи, конкретні плани підготовки та проведення різноманітних справ у таборі.

Вимоги до плану:

− суспільно корисна спрямованість, єдність із сучасністю;

− необхідність чітких, конкретних, практичних справ, підпорядкованих визначеній меті; послідовність, конкретність і посильність плану для виконання;

− урахування вікових особливостей.

Перспективний план роботи складається на всі зміни начальником табору разом з методистом, заступником та іншими членами педагогічного колективу. Він обговорюється і затверджується педагогічною радою до заїзду дітей у табір. Перспективний план може включати такі розділи: характеристика території, де знаходиться табір, його матеріальної бази, виховні завдання, зміст виховної діяльності табору і його основні напрямки: національне виховання, організація суспільно корисної праці і трудове виховання, розвиток допитливості та пізнавальної активності, естетичне виховання і розвиток культури спілкування, фізичне виховання і валеологічна, туристична й екологічна робота, організаційно-методична робота, школа дитячого самоврядування в умовах табору тощо.

Календарний план робити складається на одну зміну з урахуванням завдань, що зазначені в перспективному плані роботи табору, і пропозицій загонів. Перш ніж розпочинати планування, старший педагог-організатор на організаційних зборах ознайомлює його учасників з перспективами роботи табору на літо, традиціями табору. З метою активізації вихованців (загонів), рада табору оголошує конкурс на кращу пропозицію у план і здійснює розвідку корисних справ. Після обговорення пропозицій рада табору складає календарний план роботи табору і визначає, який загін і хто з членів ради табору відповідає за підготовку і проведення тієї чи іншої справи. На зміну доцільно планувати не більш як 4-5 загальнотабірних справ для всіх загонів, оскільки кожна з них вимагає тривалої і ретельної підготовки.

Календарний план табору має, як правило, три розділи: загальнотабірні справи, робота з проведення заходів у загонах. У додатках до плану подається розклад занять фізкультурою, гуртків, клубів, секцій, фіксуються дні чергування загонів. На основі цього плану складається план-сітка роботи табору на кожну зміну, яку вивішують на видному місці для загального огляду.

Календарний плай роботи загону складається дітьми разом із педагогом- організатором на одну зміну. При складанні календарного плану насамперед необхідно врахувати пропозиції дітей. Порадитись з ними і з'ясувати їхні інтереси і побажання. При цьому допоможуть такі форми залучення вихованців до планування роботи загону:

1. Конкурс ланок на кращі пропозиції до плану роботи загону з метою залучення всіх вихованців до планування, врахування захоплень, інтересів і бажань дітей у загоні. Разом з організаторами конкурсу необхідно подумати про форми заохочення ланок і окремих дітей. Переможці конкурсу можуть отримати право стати організаторами запропонованої справи. На честь переможця може бути випущена «Блискавка» − привітання чи оголошена подяка тощо. У результаті конкурсу найбільш цікаві та корисні пропозиції увійдуть до загонового плану.

2. Анкета «Хочу, щоб це було. Хочу, щоб було так!». Орієнтовні запитання анкети: Які справи ти пропонуєш провести в загоні? Організатором якої справи ти хотів би бути сам? Відповіді на запитання анкети дадуть можливість внести до плану найбільш важливі та цікаві справи.

3. Експертний випуск газети «А як у вас?». У газеті лише запитання і вільне місце для відповідей: як у вас у школі проводять диспути, туристичні походи, зустрічі тощо? Які справи у школі чи в таборі, де був раніше, тобі запам'ятались?

4. Усне опитування «Ваша думка, ваша пропозиція». Його проводять репортери серед дітей і дорослих.

5. «Скарбничка пропозицій». У загоні вивішується великий конверт чи ящик «Прагну – пропоную». Для того, щоб скарбничка була більш дієвою і стимулювала дітей до прояву творчості, ініціативи, можна протягом дня випустити одну-дві «Блискавки» чи зробити повідомлення в загоні про пропозиції, що надійшли від дітей.

У період планування необхідно враховувати, що особливої уваги і піклування потребують наймолодші школярі. Тому до плану роботи необхідно внести ігри, конкурси, змагання для молодших дітей. Рада загону розглядає пропозиції дітей, вожатого, вихователя і найцікавіші з них включає до проєкту календарного плану. До нього вносяться і загальнотабірні заходи.

На зборах загону чи під час вечірнього «вогника» голова ради загону доводить до відома дітей проект плану. Вони можуть внести зміни, доповнення чи виправлення. З усіма змінами план роботи затверджується шляхом відкритого голосування. На цих самих зборах визначаються відповідальні за виконання кожної справи (це можуть бути ланки, творчі групи чи окремі вихованці). Важливо, щоб при розподілі роботи ніхто не залишився без доручень, без конкретних завдань.

Кількість запланованих справ має бути реальною, тобто посильною для виконання.

На основі затвердженого плану складається *календарний план-сітка* роботи загону, який звичайно вивішується у «загоновому куточку».

Підготовка до табірних і загонових справ, режимні моменти, справи, що проводяться

регулярно та увійшли у повсякденне життя табору (прогулянки, купання, заняття фізкультурою тощо), фіксуються у планах роботи на день. У таборі такий вид плану для окремих загонів дістав назву *«путівка дня»*. Він може бути у двох варіантах (на випадок дощової погоди) і складається з таких частин: дата, час проведення за годинами (ранок, день, вечір), справи загону на день (детально), відповідальні за виконання.

Залежно від змісту роботи члени загону створюють ініціативні групи організаторів тієї чи іншої справи. Наприклад, під час підготовки до свята відкриття табору кожному загону необхідно підготувати своє вітання, оформити місце, розучити пісню тощо.

Календарний план роботи табору і загону може коригуватися. Інколи виникає необхідність провести захід, що не планувався, або навпаки, відмовитися від тієї справи, що була запланована. Тому в таборі широко використовується планування роботи на наступний день, що вносить відповідні корективи в «путівку дня» кожного загону.

На основі щоденних загонових планів старший педагог-організатор разом з черговим по табору складають зведений план роботи табору на наступний день і вивішують на щиті «Сьогодні у таборі». При проведені загальнотабірних справ і свят зведений план може бути оформлений як яскрава програма дня.

Ланка не складає спеціального плану роботи, але у ланкового має бути робочий зошит, де він записує завдання ланці від ради загону і веде облік виконаних справ. Ланка будує свою роботу, враховуючи план загону, а також побажання та інтереси дітей.

Майже третина всіх дітей, які відпочивають у таборі – учні початкових класів. Як правило, вони важко переживають розлуку з сім’єю, тому педагоги- організатори повинні ставитися до них з особливою увагою і теплотою (більш детально про особливості організації діяльності школярів кожного вікового періоду). При плануванні роботи з молодшими школярами необхідно враховувати, що в цьому віці діти не можуть довго займатись однією справою, одноманітність їх стомлює. Тому в загонових планах на день має бути чергування різних занять (спортивних, пізнавальних, трудових тощо). Колективні справи у загоні потрібно поєднувати з організованим відпочинком у вільний час (тихі ігри, читання книг, спілкування з друзями тощо). Молодші школярі люблять ігри, різноманітні конкурси, їм подобається малювати, майструвати, подорожувати. З метою загартування дітей рекомендується планувати більше прогулянок до лісу, рухливі ігри на свіжому повітрі. Правильна організація купання і загартовування, прийом сонячних і повітряних ванн, прогулянки до лісу, чергування активного руху з відпочинком, поєднання праці й відпочинку – найважливіші умови зміцнення здоров’я молодших школярів Чільне місце у змісті виховної роботи дітей посідає знайомство з природою, природоохоронна діяльність.

При плануванні роботи з учнями початкових класів педагог-організатор ураховують місцеві умови, дати календаря, побажання дітей, а також ті завдання що вони отримали на літо від учителів.

Молодші школярі беруть активну участь у виховних заходах усього табору. У цьому допомагає дружба старших загонів з молодшими. З метою успішної організації спільних справ, педагог-організатор загону молодших школярів погоджує свій план із загоном. Усього за зміну діти зможуть взяти участь у 3-4 загальнотабірних справах. Ними можуть бути свято Нептуна, конкурс малюнків «Я бачу світ», свято відкриття і закриття табірної зміни. Останні дві справи мають бути сплановані і проведені у загоні, а також спільно з іншими загонами, де перебувають учні початкових класів (за великої кількості загонів у таборі може діяти окрема дитяча республіка).

Складаючи *план роботи загону*, в якому перебувають підлітки, педагог- організатор і педагогі-організатор мають передбачити всі можливості для самоствердження своїх вихованців розвитку їхньої самодіяльності, ініціативи і творчості. Це досягається з допомогою добору доцільних справ і їх розумного чергування. Необхідно також координувати справи загонового колективу з календарним планом табору на зміну, що є основним документом у визначенні основних форм роботи для кожного загону. Враховуючи пропозиції вихованців з організації загонових справ педагог-організатор співвідносить їх із загальним навантаженням дітей протягом одного дня.

Фізкультурний і музичний керівники, лікар, керівники гуртків мають особисті плани роботи. Окремий план роботи складає і старший педагог- організатор табору.

Педагогічні основи організації періодів зміни в дитячому закладі

Табірна зміна поділяється на три *періоди*: *організаційний, основний, підсумковий.* Вони об’єднані однією метою – тісна співпраця старших і дітей в кожній колективній справі, розвиток ініціативи дітей, створення атмосфери радості та творчості в дитячих колективах.

Організаційний період розпочинається з моменту заїзду дітей у табір і триває 3-4 дні, коли колективу ще немає, а є організаційна одиниця – загін, в якому об’єднали дітей за певним віком та врахували рівну кількість хлопчиків і дівчаток.

Мета організаційного періоду: розкрити перспективи діяльності дітей в таборі, закласти основи тимчасового дитячого колективу, враховуючи минулий досвід дітей і традиції табору. Ефективність адаптації дітей уключає формування доброзичливих відносин усередині колективу, створення умов для саморозкриття дитини, реалізації її потреб та інтересів.

У цьому періоді встановлюються правила, закони, традиції всередині колективу й у таборі в цілому. Установлення правил повинно відбуватися не імперативним методом, а методом розробки та прийняття самим дитячим колективом.

Завдання педагога-організатора: проаналізувати якісний склад дітей, рівень їх умінь і навичок організаторської діяльності, інтересів і захоплень; познайомити дітей з законами та традиціями табору; розробити єдині педагогічні вимоги до виконання режиму дня, дисципліни в таборі, створити творчу атмосферу діяльності, сформувати органи дитячого самоврядування, визначити стиль взаємовідносин у колективі.

Мета діяльності педагога-організатора в організаційний період – згуртувати дитячий колектив для того, щоб зробити його у подальшому інструментом виховання особистості; організувати життя дітей. Від того, як педагог-організатор проведе організаційні дні, залежатиме успіх його роботи.

Тому педагог-організатор в організаційний період повинен:

- розмістити дітей і впорядкувати їх речі;
- провести екскурсію по табірному містечку;
- провести вечір-знайомство, розповісти про традиції табору;
- ознайомити з правилами спілкування в загоні;
- провести організаційний збір загону, розподілити доручення, розподілити дітей на ланки (екіпажі);
- обрати творчий актив, придумати назву загону, пісню і девіз;
- провести обговорення дитячих справ і скласти план роботи на зміну.

Рекомендовані види й організаційні форми діяльності:

- гра (на знайомство і спілкування, вечір знайомств, вогник дружби, вогник знайомства);
- організаційно-громадська (випуск стіннівки «Здраствуй, табір!», чергування в їдальні та таборі, виконання доручень, вибори активу, щоденне підбиття підсумків табірного дня);
- трудова (самообслуговування, чергування в їдальні, благоустрій території, операція «Затишок»);
- художньо-творчі (концерт «Ромашка», мальований фільм, концерт-блискавка);
- інтелектуальна (турнір, конкурс ерудитів);
- пізнавальна (екскурсія по табору, бесіди з краєзнавства);
- фізкультурно-спортивна (зарядка, проведення веселих змагань).

Основний період табірної зміни триває після закінчення організаційного до моменту настання підсумкового (3–4 дні до в'їзду дітей). У цей період дитячий колектив відчуває різний психологічний стан. Діти об'єднуються в групи для досягнення висунутих перспектив, бачать себе частиною цілого колективу – загону. Вони проявляють товариськість, взаємодопомогу, вимогливість, підвищується статус тих дітей, які діють в інтересах колективу.

***Мета основного періоду*:**

- домогтися створення виховної системи в загоні;
- сприяти розвитку особистості кожної дитини на основі розвитку колективу та міжособистісних стосунків;
- домогтися пізнавального характеру кожної справи;

– розвивати організаторські вміння і навички через систему доручень (актив, тимчасові об'єднання, традиційні доручення, змінність активу);

– домогтись виконання режимних моментів, єдиних вимог;

– організувати взаємодію з загонами і службами табору.

Мета діяльності педагога-організатора в основний період – перетворити колектив загону на інструмент цілеспрямованого формування певних якостей особистості у дітей, що входять до його складу.

Рекомендовані види й організаційні форми діяльності:

– конкурси, огляди, змагання з різних видів діяльності, які сприяють самовизначенню загонів, що проявляють перші колективні емоції, першу спільну радість;

– справи комплексного характеру (день миру, день пам'яті, операція «Наш друг – природа», день милосердя);

– організаційно-громадська діяльність (колективне планування діяльності загону, дружини, збір з планування роботи, участь у роботі творчих груп, ради справи);

– трудові справи, самообслуговування, чергування в їдальні, по табору, благоустрій території.

Підсумковий період табірної зміни розпочинається за 3–4 дні до її закінчення та від'їзду дітей. Колектив перетворюється на інструмент індивідуального розвитку кожного з його членів, коригування його соціального досвіду, розвитку творчої ініціативи. Стає більш ефективною діяльність органів самоврядування, зростає самостійність активу з його добровільними помічниками.

Мета підсумкового періоду: підвести підсумки діяльності дітей у таборі.

Завдання педагога-організатора:

– проаналізувати виховну роботу в загоні, виявити причини успіхів і невдач;

– дати оцінку діяльності органів дитячого самоврядування;

– визначити перспективи діяльності загону.

Підбиття підсумків зміни:

– аналіз проведених справ;

– вогнище, бесіди;

– прибирання території;

– підготовка спальних корпусів;

– від'їзд дітей.

В основі справ цього періоду лежить моральний заряд, традиції доброго ставлення до людей. А керує всім цим педагог-організатор. Його *головне завдання* – створити умови для самореалізації особистості кожної дитини. Тому ***позиція педагога-організатора –*** *старший друг, порадник, довірена особа дитини, педагог, що аналізує результат своєї праці.*

ВИХОВНИЙ ЗАХІД ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ ТАБІРНОГО ЛІТА

Методика проведення виховного заходу

На даний момент існує дуже багато цікавих форм виховної роботи для розвитку творчих якостей, активізації процесів самопізнання, гармонійного розвитку особистісних якостей та міжособистісних стосунків.

Виховний захід – це важлива частина табірної культури, яка допомагає краще зрозуміти закони, життєвий устрій табору та людей, які до нього відносяться. Кожен захід проходить за певним сценарієм і має певну тематику. Його метою є створити атмосферу дружби і доброзичливості у колективі, а також об'єднати дітей за допомогою отриманих разом знань та вражень.

Виховний захід повинен реалізуватися як цілеспрямована взаємодія педагога-організатора з кожною дитиною, дитячим колективом в цілому, спрямована на вирішення визначених виховних завдань. У цьому випадку саме виховний захід є формою виховної діяльності, в якій цілеспрямовано поєднані окремі спроби її організації, що містять у собі мету, завдання, зміст, методи, засоби і прийоми.

До основних форм виховних заходів належать розважальні вечори і ранки, свята, концерти, конкурси, ігри, вікторини, вогники, колективні творчі справи, тренінги, змагання (спартакіади), турніри та ін.

Свято – це своєрідна форма організації життя і діяльності дітей, яка пов'язує їх із життям країни, виховує патріотизм, приносить радість та задоволення, наповнює новими яскравими враженнями.

Свято – це форма синтетична виховної роботи, що узагальнює набутий досвід дітей.

Мета – залучає вихованців до творчої колективної діяльності, розвиває творче мислення, творчі здібності, художні інтереси, естетичні смаки.

Види свят: тематичні, календарні.

Форми :

- побудовані на літературній основі (театралізовані, поетичні тощо);
- побудовані на музичній основі (з музично-хореографічних кольорів);
- жанрові (карнавал, циркове шоу, оперета, тощо).

Переваги свята як форми проведення:

- дозволяє залучити велику кількість учасників;
- цікавий спосіб проведення дозвілля;
- включає різноманітні фрагменти інших форм виховної роботи як прийомами роботи.

Структура проведення свята:

1. Вступ (емоційний настрій, атмосфера свята, що досягається яскравою і цікавою назвою, гарним художнім та музичним оформленням приміщення, де проводиться свято, зручним розміщенням глядачів.

2. Зав'язка (вихід ведучих з представленням програми, що буде відбуватись і як саме, можливе підсилення емоційного ефекту музичним чи літературним твором);

3. Розвиток дії (складові елементи свята – концертні номери, конкурси, ігри, інформаційні повідомлення тощо);

4. Кульмінація (найвищий емоційний підйом у святі);

5. Фінал (підведення підсумків);

6. Післядія (при необхідності).

Тривалість свята – 60−120 хвилин (залежно від віку дітей).

Умови ефективності:

- оригінальний сюжет сценарію свята;
- яскрава назва;
- наявність костюмів, декорацій, подарунків;
- зміна форм, прийомів діяльності кожні 5 хвилин, щоб утримати увагу глядачів;
- залучення до дій глядачів (ігри з залом, запитання тощо);
- наявність у сюжеті протидії;
- тривала і якісна підготовка;
- відсутність пауз при проведенні (паузи заповнюють музикою, роботою з глядачами).

В умовах літнього табору можна проводити державні, народні чи самостійно вигадані свята. Успішно проходять: «День Нептуна», «День взаємних симпатій», «Вечір знайомств» та інші.

Окремою частиною табірного життя є ***конкурси***, які не лише пасивно розвивають творчі здібності дітей, але і додають присмаку боротьби, що спонукає дітей докладати більших зусиль для виконання завдань.

Конкурс − це форма виховної роботи, що представляє різновид змагальної діяльності.

Мета – перевірити і закріпити практичні уміння та знання дітей.

Види:

– тематичні (в одному виді діяльності, наприклад конкурс малюнків),

– комплексні (в 2−3 видах діяльності, наприклад «Козацькі розваги», «Конкурс лицарів та прекрасних дам».

Переваги як форми виховної роботи:

– цікава форма проведення;

– динамічний темп проведення;

– підтримання емоційно-піднесеного настрою завдяки елементам театралізації, музики, сюжетної, ігрової діяльності, дійових осіб – ведучих та учасників;

– можливість широкого використання різних видів діяльності.

Структура конкурсу:

1. ***Вступна частина*** (повідомлення теми, представлення учасників чи команд, журі, правил поведінки, системи оцінки).

2.***Основна частина*** (виконання конкурсних завдань: а) експромти (виконують одразу без підготовки);

б) завдання, що виконуються в ході конкурсу за певний час (1-5 хвилин); в) завдання, що готуються заздалегідь;

3. ***Підсумкова частина*** (підведення підсумків, нагородження переможців).

Тривалість конкурсу – 40–90 хвилин, в залежності від вікової групи дітей.

Умови ефективності:

- Активні учасники (до 70 осіб, чи команди до 7 осіб).
- Гарне оформлення (об'ява, зал, сцена).
- Матеріальне забезпечення (атрибути для виконання конкурсних завдань, картки, протоколи для журі).
- Комплектне журі (3−7 осіб).
- Музичний супровід.
- Кмітливий ведучий, що зможе витримати досить швидкий ритм заходу, заохочуючи гравців і вболівальників.
- Емоційні глядачі, з якими проводять в паузах масові ігри, пропонують вставні номери художньої самодіяльності, музику.
- Старанні помічники − (підготовча команда, що працює в ході конкурсу, не відволікаючи увагу ведучого і учасників).
- Призи для переможців (грамоти, дипломи, сувеніри, солодощі, тощо).

Конкурси знаходять жвавий відгук у дітей, особливо підлітків, однак не слід зловживати перенасиченням планів виховної роботи конкурсами, бо це знижує їх результативність.

Як показує практика масу вражень у дітей викликають конкурси: «Міс та містер табору», «Кохання з першого погляду», «Містер Ікс» та інші.

Гра в таборі – обов'язкова розважальна діяльність гуртківців, це найкоротший шлях впливу на дитину. Саме гра є чудодійним ключем, який відчиняє двері в чарівне невідоме. Граючись, діти засвоюють життєво необхідні навички й уміння, розвивають сміливість, волю, кмітливість. повагу до суперника та інші людські якості. Не дивно, що гра як основа життєдіяльності дітей завжди займає провідне місце в роботі табору. Тому потрібно це враховувати при плануванні роботи табору.

В організації виховної роботи можна використовувати різноманітні види ігор (рухливі, пізнавальні, музичні, творчі, ігри-забави, ігри на місцевості).

Загальні методичні вимоги до організації гри:

1. Вибір гри залежить від того, які виховні завдання необхідно вирішити у роботі з

дитячим колективом.

2. При проведенні гри необхідно враховувати психічні та фізичні особливості, навички, вміти, інтереси дітей.

3. Важливо, щоб у грі брало участь якнайбільше дітей.

4. Після закінчення гри необхідно разом з дітьми обговорити її результат.

Вікторина – вид гри, що полягає у відповідях на усні чи письмові запитання з різних галузей знань. Ігри в основному відрізняються правилами, що визначають черговість ходу, тип і складність питання, порядок визначення переможців, а також винагороду за правильну відповідь.

Виховна цінність вікторини в тому, що вона розвиває винахідливість і активність дітей, розширює їх світогляд, сприяє розумовому вихованню, розвитку пізнавальних інтересів і творчих здібностей, кмітливості, допомагає виявляти знання в тій чи іншій галузі науки, техніки, мистецтві. Захоплююча ігрова форма вікторин збільшує емоційний тонус, сприяє кращому засвоєнню змістової інформації вікторин.

Мета – перевірка, закріплення та поглиблення знань дітей.

Види: тематична (питання охоплюють одну область знань – спорт, природа, тощо); комплексна (питання з різних галузей знань – наприклад «Найрозумніший»).

Переваги вікторини, як форми виховної роботи: ігрова форма проведення (наприклад «Поле чудес», «LG – Еврика»);

– підтримання інтересу до самостійного поглиблення знань завдяки змагальній діяльності;

– поглиблення знань через розширення відповіді чи ілюстрації відповіді ведучим.

Структура вікторини.

1. ***Вступна частина*** (повідомлення теми вікторини, правил проведення, представлення учасників).

2. ***Основна частина*** (безпосередньо відповіді на питання) .

3. ***Підсумкова частина*** (підведення підсумків, нагородження переможців).

Тривалість вікторини – 35−45 хвилин.

Умови ефективності:

– темп проведення повинен бути динамічний;

– запитання повинні мати одну конкретну точну відповідь;

– запитання розрізняються за типом складності:

а) загальні;

б) в рамках шкільної програми; в) підвищеної складності;

– оцінка може бути в межах 3-бальної системи;

– кількість запитань залежить від віку учасників (від 30 да 50 запитань);

– можуть брати участь як команди так і окремі учасники, для дітей молодшого шкільного віку оптимальнішими є індивідуальні вікторини;

– хід вікторини можна визначати на табло – екрані змагання, або – фішками правильні відповіді учасників;

– наявність журі не обов'язкова, цю роль може виконувати ведучий. **Порядок відповідей** (почергово, хто швидше, по вибору ведучого, через 1−2 спроби);

– підводяться підсумки з відзначенням найактивніших учасників, та переможців;

– нагороди переможцям – призи, грамоти, дипломи, значки та емблеми.

Інтерес дітей до вікторин і успіх її залежить від вдало складених питань і ступеня їх активності. Питання можуть ставитися усно і письмово. Питання, які складаються в письмовій формі, яскраво оформлюються на великому аркуші паперу, ілюструються малюнками і передчасно вивішуються для загального ознайомлення. Інтерес до таких питань збільшується, коли діти беруть участь не тільки в їх оформленні, а й в складанні, а також коли питання пробуджують творче мислення, є посильними і цікавими для них.

Чітке і ясне формування питань – обов'язкова вимога до їх відбору для вікторини. Ступінь складності, кількість питань, що пропонується залежить від віку дітей, рівня їх підготовленості, їх розумових здібностей.

Чим старші учасники вікторини, тим складніші можуть бути питання і тим більше їх може бути запропоновано.

На підготовчому етапі відбувається вибір галузі знань для змісту вікторини, визначення цілей та завдань проведення, критерії та умови визначення переможців, створення творчої групи та розподілення обов'язків між її членами, складання плану підготовки та проведення вікторини.

Вікторини повинні бути добре організовані. Створюється журі, яке відповідає за успішність проведення вікторини. У склад журі можуть входити педагоги-організатори, командири загонів.

Наприкінці проголошують підсумки вікторини, особливо відзначаючи вдалі і достатньо повні відповіді, а також труднощі в підготовці, недоліки проведення вікторини і вказують шляхи усунення таких проблем в майбутньому. ***Вогник*** **–** це колективне обговорення загоном і педагогом-організатором прожитого дня, аналіз проведених справ, розбір тих обставин, взаємовідносин, які складаються. Сама назва «вогник» означає не тільки вогнище, хоча певним чином і пов'язана з вечірнім вогнищем – це іскра зацікавленості кожного справами колективу і долею товариша, тепло взаємовідносин і світло дружби.

Ось чому вогнище – це зовсім не обов'язковий атрибут «вогника». Головне в ньому – зміст і тональність розмови, обговорення.

В таборі розрізняють наступні види «вогників»:

– Вогник знайомства;

– Вогник організаційного періоду;

- Вогник основного періоду
- Вогник заключного періоду;
- Вогник прощання.

Агітбригада – це форма виховної роботи, що забезпечує поєднання глибокого змісту обраного напрямку виховання та з яскравими художніми та емоційними формами, різновид табірного театру.

Мета агітбригади − розвиває впевненість, комунікабельність, громадянську зрілість та психологічну готовність школярів до суспільно- політичної практичної діяльності.

Переваги агітбригади як виховного заходу:

- формує в учнів організаторські здібності та навички;
- формує вміння в художній формі висвітлювати сутність ідеї, аргументувати її, емоційно впливати та переконувати слухачів;
- виховує самостійність, цілеспрямованість, наполегливість;
- сучасність виступу, гострота висловлювань, що закликають не бути байдужими до піднятої проблеми.

Тривалість виступу агітбригади 15−20 хвилин.

Структура агітбригади як форми виховної роботи:

1. Визначення теми виступу, головної ідеї.
2. Збір матеріалу до майбутньої програми виступу (документи, яскраві інтермедії, вірші, пісні тощо).
3. ***Складання сценарію програми*** – невеликої вистави, що поєднує різні жанри мистецтва.
4. Підготовка програми (репетиції).
5. ***Виступ.*** Сфера діяльності агітбригади - виступи у власній школі, в інших навчальних закладах, організаціях.
6. ***Підсумок*** (обговорення результатів виступів, проведення подальшої роботи – організація дискусій для молоді з гострих актуальних питань, вечорів запитань і відповідей, проведення пошукової роботи – збір матеріалів для наступних виступів).

Умови ефективності **:**

- розподіл учасників (10−15 осіб) на окремі групи, які забезпечують підготовку виступу: інформаційно-пошукову (збирає матеріали, що цікавлять агітбригаду), сценарну (розробляє програму), музичну (підбирає музичний супровід програми), танцювальної (здійснює пошук пластичних форм), вокальної (забезпечує виконання вокальних номерів), технічної (забезпечує роботу технічних засобів), художньо-оформлювальної (готує декорації, плакати, костюми, реквізит), режисерської (здійснює практичне керівництво постановки виступів агітбригади);

– наявність назви, емблеми, девізу, форми одягу, пісні чи музичної фрази, з якої розпочинається виступ;

– поєднання у виступі позитивних і негативних фактів піднятої проблеми;

– бадьорий темпоритм виступу;

– наявність легкого змінного реквізиту;

– різноманітність жанрів мистецтва у ході виступу (5−6). До організації агітбригади залучають старших підлітків.

Бал (танцювальний вечір) – це форма виховної роботи, що вчить змістовно проводити дозвілля.

Мета балу – закріплення правил етикету спілкування, розширення уявлень про проведення вільного часу.

Види балів (танцювальних вечорів) – тематичний (бал казок, квітів), святковий, костюмований (всі учасники запрошуються в маскарадних костюмах).

Переваги балу як виховного заходу:

– залучення до проведення виховного заходу великої кількості учасників;

– формування танцювальної культури в безпосередній цікавій формі;

– яскраве оформлення (приміщення, музика, одяг учасників);

– збереження історичних традицій (в XVIII–XIX ст. бали були важливою формою спілкування в вільний час).

Тривалість балу (танцювального вечора) 2–3 години.

Структура балу (танцювального вечора):

1. ***Відкриття балу*** (представлення гостей розпорядниками балу);
2. ***Розгорнута концертна частина*** (вокальні та хореографічні номери, показові виступи гостей з бальних студій);
3. Навчання бальним танцям;
4. Загальні танці, бальні ігри;
5. ***Заключна частина*** – концертний виступ вокального ансамблю.

***Умови ефективності*:**

– попереднє знайомство з правилами бального етикету;

– парадний, урочистий одяг учасників і гостей;

– розучування бальних танців учасниками заздалегідь;

– в програму балу можуть бути включені конкурси, ігри;

Гра-подорож – це творча діяльність вчителя, яка дозволяє об’єднати різні види діяльності дітей: пошук, працю, спостереження, спорт, мистецтво, оволодіння новими навичками.

Мета: перевірка та закріплення знань і практичних умінь учнів.

Переваги гри – подорожі як форми виховної роботи:

- Цікава форма проведення;
- Підтримання емоційного настрою завдяки елементам театралізації, музики, діючих осіб, сюжетної ігрової діяльності;
- Можливість широкого використання різних видів діяльності.

Структура гри – подорожі як форми виховної роботи:

1. Вступна частина (повідомлення теми, з'ясування рівня знань по даній темі, формування інтересу до сприйняття та засвоєння матеріалу).
2. Основна частина (безпосередньо подорож по станціям).
3. Підсумкова частина (узагальнення знань через коротке опитування, можливе в кінці кожної станції та в кінці гри – подорожі).

Тривалість гри – подорожі: 35−45 хвилин.

***Умови ефективності*:**

- Подорожуємо по маршруту;
- Карту малюємо самостійно, тому можливе поєднання реальних та нереальних зупинок;
- Для подорожі використовуємо транспорт (у вигляді звукової імітації, промовки, загадки, макета, малюнка реальних та фантастичних засобів пересування);
- Оптимальна кількість зупинок 5−7;
- На кожній зупинці – новий вид діяльності;
- На зупинках можливе використання змагальних форм роботи з подальшим нагородженням переможців;
- Можливе проведення гри – подорожі на місцевості (гра – експрес з реальним пересуванням по станціям).

Колективна творча справа (КТС) – особливий спосіб організації життєдіяльності дітей та дорослих, що передбачає спільну діяльність направлену на покращення спільного життя. Колективна творча справа являється найважливішим структурним компонентом методики колективно-творчого виховання. Дана методика передбачає широку участь у роботі кожного. Кожному надається можливість визначити для себе долю й характер своєї участі і відповідальності. Колективні творчі справи допомагають створити у таборі широке ігрове творче поле діяльності, яка полягає у тому, що кожен учасник знаходиться у ситуації коли активно працює його фантазія, тобто створює щось нове. У процесі такої діяльності діти отримують нові навики спілкування, вчаться працювати, ділити успіхи і поразки, дізнаються один про одного багато нового. Таким чином ідуть два важливих процеси одночасно – формування і згуртування колективу і формування особистості дитини, розвиток тих чи інших її якостей. Під час

планування і організації колективної творчої справи діти і дорослі набувають великий організаційний досвід, кожний може подати ідею, запропонувати новий спосіб діяльності, взятися за реалізацію певного етапу справи.

У літньому таборі можливі такі КТС як:

1. ***Пізнавальні справи:*** «Світ моїх прав» – знайомство із Конвенцією ООН про права дитини; «Естафета дружби» – гра на місцевості за вказаним маршрутом; «Подвиги Котигорошка» – подорож у світ народної казки; «Мій край – зелена Україна» – подорож містами, регіонами, річками тощо.

2. ***Трудові справи:*** трудові десанти, операції «Затишок», «Чистий бережок», акція «Діти – дітям», економічна ділова гра «День підприємця» тощо.

3. ***Розважальні (художні) справи:*** ланцюжки пісень – «Співаймо разом»,

«Українські співаночки», «Співає море і літо; концерти-»блискавки», «Алло, ми шукаємо таланти», «Ромашка», «Міні-Голівуд», «Молодь за майбутнє» тощо.

4. ***Спортивні справи:*** Малі олімпійські ігри; гра-випробування «Котигорошко», футбольні турніри, конкурсні програми «Веселий фініш», «Козацькі забави».

5. Справи-свята тощо.

Дискотека – це форма виховної роботи, що сприяє організації змістовного відпочинку молоді. Вона може виконувати декілька функцій: інформаційну, розважальну, комунікативну.

Мета дискотеки − дати необхідну фізичну розрядку, знизити емоційну напругу, навчити культурі спілкування під час танцювального вечора.

Види дискотек: тематична (присвячена певній темі, напрямку, музичному стилю), танцювально-розважальна (як форма культурного обслуговування).

Переваги дискотеки як виховного заходу:

− синтезує на новому технічному рівні різні види мистецтва: музику, танець, світломузику, ігри-розваги тощо;

− подає нову інформацію в доступній та цікавій формі великій аудиторії.

Тривалість дискотеки 1,5–2,5 години. Ця форма виховної роботи особливо популярна серед старшокласників.

Структура дискотеки як форми виховної роботи:

1. Оголошення ді-джеєм початку дискотеки. Запрошення присутніх до танцю (може бути своєрідна візитна картка – мелодія чи композиція);

2. Музичні чи тематичні блоки, розмежовані іграми-розвагами чи виступами гостей (вокальні чи хореографічні номери художньої самодіяльності);

3. Церемонія завершення дискотеки.

Умови ефективності:

− правильний вибір ведучого (ді-джея), коментатора і організатора всього музично-

видовищного дійства;

– підбір логічно завершених частин – блоків тривалістю 15–20 хвилин та заповнення пауз іграми-розвагами;

– врахування рівнів фізичного та психологічного навантаження на учасників;

– забезпечення дотримання правил правопорядку.

Заняття клубу (клубна година) – це систематична форма виховної роботи, що представляє поєднання вільного спілкування дітей та заняття улюбленою справою.

Мета – всебічний та гармонійний розвиток особистості дитини.

Переваги клубних годин як виховного заходу:

– зміст клубних годин має відрізнятись новизною та незвичайністю;

– наявність вільного спілкування дітей одне з одним, з дорослими;

– створення умов для самовиховання, психологічної допомоги;

– системність у проведенні занять (1–2 рази на тиждень). Тривалість клубних годин 1–2 години.

Структура заняття клубу (клубної години):

1. Підготовка до заняття (приміщення, обладнання, підбір ТЗН та наочних посібників).
2. Мотивація діяльності (знайомство з темою, використання поетичних рядків, прислів'їв, приказок, висловів відомих людей щодо теми заняття).
3. Творча діяльність дітей, що регулюється «Правилами дружньої роботи» чи «Пам'яткою спілкування».
4. Вільне спілкування та аналіз спільної роботи (Що вдалось, чому? Що не вдалось, чому?).

Умови ефективності:

– відсутність жорстких дисциплінарних мір;

– яскравість оформлення приміщення, створення незвичної атмосфери;

– залучення до організації клубних годин школярів, органів учнівського самоврядування.

Ігрова програма – це форма виховної роботи, що сприяє змістовному проведенню дозвілля дітей.

Мета – дати можливість проявити творчу активність, виховувати вольові якості, урізноманітнювати вільний час дітей.

Види ігрової програми:

1. тематична;
2. театралізована.

Тривалість – 45–60 хвилин (залежно від віку дітей).

Структура:

1. Вступ (представлення теми, дійових осіб, пояснення правил проведення).

2. Основна частина (проведення ігор 5−10 ігор).

3. Підведення підсумків, відзначення найактивніших учасників.

Переваги ігрової програми як форми виховної роботи:

- великий емоційний вплив;
- діяльність близька до дитячої природи;
- особиста зацікавленість кожного учасника.

Умови ефективності:

- чітке і образне пояснення правил ігри, краще поетапно;
- поєднання колективних ти індивідуальних ігор;
- наявність необхідного інвентарю, реквізиту;
- відзначення переможців та активних учасників;
- керівник-ігротехнік може мати декількох помічників, які залучають до ігор учасників;
- учасники обираються за бажанням, по вибору, жеребу, за допомогою лічилок;
- вибір місця проведення залежить від виду ігрової програми;
- дозування навантаження;
- своєчасне закінчення гри.

КВК – це форма виховної роботи, яка носить пізнавальний і в той же час розважальний, гумористичний характер. Це яскрава театралізована гра.

Мета – розвиток інтересів та здібностей учнів, їх різносторонніх талантів: кмітливості, почуття гумору, оригінальності мислення, загальну ерудицію,швидкість реакції, вміння спілкуватись та приймати колективне рішення.

Види КВК – розважальний та тематичний.

Переваги КВК як виховного заходу:

- універсальність для самореалізації талантів школярів;
- популярність як аналогу телепередачі, частини громадського руху (Українська ліга КВК);
- змагальний вид діяльності, що стимулює інтерес учасників та глядачів;
- підготовча робота до гри згуртовує колектив команди (7 -15 осіб).

Тривалість гри КВК 1–1,5 години, використовується для старшого шкільного віку.

Структура проведення як форми виховної роботи:

1. Підготовча робота (визначення виду, теми КВК, команд- учасниць, журі, розробка сценарію, підготовка домашніх завдань команд).

2. Проведення КВК:

а) вступне слово ведучого – оголошення теми, умов проведення; б) представлення команд-учасниць, складу журі, системи оцінки; в) конкурсні завдання:

- візитки команд;
- розминка (відповіді-експромти на питання чи ситуації);
- музичний калейдоскоп;
- театр-експромт;
- домашнє завдання;
- інші завдання по бажанню організаторів (конкурси для вболівальників);
- вставні номери художньої самодіяльності під час підготовчої роботи команд в ході гри.

г) оцінка журі, нагородження переможців.

3. Аналіз проведеної роботи командами та організаторами.

Умови ефективності:

- дух змагання не повинен домінувати над кмітливістю, оригінальністю, почуттям гумору;
- особлива увага підбору ведучих, що добре володіють словом, не губляться в критичних ситуаціях, вміють жартувати;
- музичний супровід знайомих мелодій КВК;
- справедливе журі, що аргументує свої оцінки;
- різноманітність тем КВК та конкурсних завдань.

Тренінг – це форма педагогічної роботи, що має за ціль – створення у дітей засобами групової практичної психології різних аспектів позитивного комунікативного досвіду, досвіду спілкування (досвіду взаємопізнання і взаєморозуміння, досвіду спілкування та поведінки у різних ситуаціях).

Особливо доцільним є проведення тренінгів під час знайомства дітей, адже, перші дні дитини у таборі особливо важкі. Вони передбачають освоєння дітей у новій обстановці, знайомство один з одним, вибір симпатій, адаптацію в колективі. В організаційний період у дітей проводяться перші діагностики кожного члена колективу. Такий тренінг дозволить дітям відчути себе у єдиному, цілому колективі. Проведення первинної діагностики і тренінгів дозволяє педагогу-організатору коректувати свою подальшу діяльність.

Завданням такого тренінгу є створення доброзичливої атмосфери у загоні, забезпечення контакту і взаємодії всіх дітей один з одним, озвучення своїх думок вслух, можливість познайомитись та поспілкуватись ближче, адаптуватися до умов життя у таборі.

Спортивне змагання – це форма виховної роботи направлена на активізацію рухової діяльності дітей.

Мета – розвиток фізичних якостей, популяризація занять фізкультурою і спортом, пропаганда здорового способу життя.

Види спортивних змагань:

- змагання (з видів спорту);
- класифікаційні, некласифікаційні змагання (спортивні конкурси, змагання з рухливих ігор, ігор – естафет, змішані змагання «Веселі старти»).

Переваги:

- дозволяють зняти емоційну напругу;
- реалізують інтереси дітей в руховій сфері;
- вчать колективним діям.

Структура проведення:

I. ***Вступна частина*** (роз'яснення умов проведення, вимог техніки безпеки, представлення учасників і суддівської колегії – журі).

II. ***Проведення ігор – естафет*** (до 5-9 в залежності від віку дітей)

III. ***Підведення підсумків*** (нагородження активних учасників і перем

Тривалість: 45−60 хвилин (залежно від віку дітей).

Умови ефективності:

- заздалегідь познайомити учнів з положенням про спортивне змагання;
- при виборі ігор – естафет враховувати фізичну підготовку учнів;
- правильно розподіляти інтенсивність навантаження в ході проведення;
- дотримуватись правил проведення естафет та техніки безпеки в ході змагання;
- проводити тільки на пристосованих майданчиках з м'яким ґрунтом для руху;
- наявність оформлення змагань (емблеми команд, спортивна форма, плакати підтримки, табло результатів, нагороди переможцям, протоколи журі);
- система оцінки починається з 2-бальної системи;
- в програму змагань можливо включати рухливі ігри та естафети (прості і комбіновані);
- нагородження розпочинається з останнього призового місця;
- недопустимість конфліктної конкуренції, змагання мають девіз «В спорті –

суперники, друзі – в житті»;

– змагання різновікових команд проводиться з використанням гандикапу чи фори.

Ток-шоу – це форма виховної роботи, що представляє дискусію з як найбільшою кількістю учасників.

Мета – включити молодь в ситуацію морального вибору на основі внутрішнього діалогу з самим собою, коли слід зіставити власні ціннісні установки з судженнями однокласників, з загальноприйнятими моральними вимогами.

Переваги ток-шоу як виховного заходу:

– різноманітність тем для обговорення;

– різноманітність прийомів представлення тем для обговорення («історія маски», демонстрація відео сюжету, читання ситуації з книги, газети, журналу, інсценізація ситуації);

– не обов'язковість вироблення єдиної точки зору на вирішення проблеми.

Тривалість ток-шоу – одна чи дві години.

Структура ток-шоу як форми виховної роботи:

1. Вступне слово ведучого, що розкриває актуальність обраної проблеми, значимості її вирішення.
2. Ознайомлення присутніх з виробленими правилами участі в обгов
3. Презентація аудиторії основних дискусійних питань.
4. Представлення різних точок зору.
5. Звернення до аудиторії з уточнюючими, конкретизуючими питаннями, з метою внесення ясності в позиції опонентів.
6. Аналіз мотивів поведінки «героїв» ситуації, пошук оптимальних, морально обґрунтованих рішень конфліктних чи проблемних ситуацій.
7. Заключне слово ведучого.

***Умови ефективності*:**

– наявність у вихованців реальної потреби у вирішенні конкретної моральної проблеми;

– створення довірчої, доброзичливої атмосфери в процесі обговорення;

– співпраця педагогів та учнів при плануванні, підготовці, проведенні ток-шоу, аналізі його результатів;

– відповідність проблеми, що розглядається, віку та розвитку учнів, їх життєвому досвіду.

Приблизні теми ток-шоу «Культура мови та культура людини», «Діти та гроші», « Батьки та діти», «Мода, смак та мораль».

Турнір – це форма виховної роботи, що представляє творче змагання команд-

учасниць, в якому вони по черзі «атакують» − задають питання суперникам та «обороняються» – колективно дають відповіді.

Мета турніру – розширення та закріплення знань з різних галузей наук, розвиток логічного мислення.

Види турнірів: одно профільні (знавців історії, знавців поезії), комплексні (ерудитів, лицарів).

Переваги турніру як виховного заходу:

- залучає у ході підготовки турніру до самостійної роботи з довідковою літературою;
- вибір теми турніру дає можливість розширити знання великої аудиторії учнів;
- дає можливість провести серію змагань, до виявлення команди-фіналіста.

Тривалість турнірів – 1−1,5 години в залежності від віку дітей.

Структура турніру як форми виховної роботи:

1. Представлення та привітання команд-учасниць.
2. Представлення журі та правил проведення турніру.
3. Представлення домашніх завдань командами.
4. Турнірні завдання, які команди виконують по черзі (2−6). Це можуть бути питання, задачі, ситуації.
5. Підведення підсумків, нагородження команд-учасниць.

***Умови ефективності*:**

- до складу команди найчастіше входить 5 дітей, вони придумують назву, девіз, емблему;
- турнір готує оргкомітет, який визначає домашнє завдання для команд, турнірні завдання, обирає ведучих, склад журі, сповіщає про турнір, готує обладнання та оформлення;
- оголошення та коментування журі проміжних результатів турніру;
- залучення до змагання вболівальників команд;
- відсутність пауз та чіткий хронометраж часу, жвавий темп проведення;
- наявність призів для переможців та активних учасників.

Туристичний похід – це форма виховної роботи, що представляє піший перехід групи школярів по визначеному маршруту.

Мета – згуртування колективу, загартування та поповнення знань про історію, природу рідного краю при допомозі спостережень, краєзнавчої та історико-етнографічної роботи.

Види туристичних походів: одноденний та багатоденний; види маршрутів походів:

лінійний (початок і кінець знаходяться в різних точках), радіальний, кільцевий (початок і кінець знаходяться в одній точці).

Переваги туристичного походу як виховного заходу:

– комплексно проводиться краєзнавча та спортивно-оздоровча робота;

– закріплюються практичні навички поведінки в природі та основи техніки виживання;

– вчить долати труднощі, встановлювати доброзичливі відносини в колективі;

– кількість учасників походу не більше 15 осіб на одного дорослого. Тривалість туристичного походу від одного до декількох днів.

Структура туристичного походу як форми виховної роботи:

1. Підготовка до походу (вивчення району подорожі, складання маршруту, складання кошторису походу, підбір спорядження, складання плану проведення походу).
2. Підбір і підготовка учасників (фізична, туристична, розподіл доручень у поході).
3. Проведення походу.
4. Підведення підсумків (фото звіт, виставка зібраного в поході матеріалу, спецвипуск стінгазети, відеофільм, туристичний «вогник»).

Умови ефективності:

– дотримання норм пересування (для 4–5 класів не більше 10–12 км за добу, для 6–8 класів – 15–18, для 9–11 класів – 20–25, а привали мають бути через кожні 3–5 км шляху);

– медичний огляд учасників походу та дозвіл лікаря і батьків;

– відповідна форма одягу та зручне взуття;

– наявність туристичного спорядження (наметів, рюкзаків, сокири, відер);

– темп пересування має бути доступний всім учасникам, замикаючими йдуть найсильніші учасники, щоб у разі потреби допоїти слабшим;

– вибір місця для привалу, яке має бути мальовничим, сухим, відповідати вимогам безпеки;

– включення в програму походу ігор, конкурсів, змагань підвищує інтерес, емоційний настрій, сприяє відпочинку.

Екскурсія (культпохід) – це форма виховної роботи, що передбачає колективне пересування по маршруту та відвідання експозиції.

Мета – поповнення знань, ознайомлення з культурно-суспільним надбанням нашого народу та людства, національними традиціями.

– при допомозі організатора екскурсії (екскурсовода),формування в учнів уміння

спостерігати за навколишнім світом, сприяння розвитку наукового мислення.

– *випереджувальними* – проводяться напередодні вивчення нової теми);

– *тематичними* – для поліпшення розуміння учнями певної теми або розділу;

– *комплексними,* що охоплюють широке коло питань основ наук і проводяться наприкінці вивчення розділу або навчального року з метою узагальнення знань та вмінь.

– *навчальні, природничі, краєзнавчі, мистецькі* (культпоходи на виставки, перегляди вистави чи кінофільми).

Тривалість екскурсій (культпоходів) – 1,5 – 3 години (в залежності від віку дітей).

Структура екскурсій (культпоходів) як форми виховної роботи:

До початку проведення кожної екскурсії вчителю слід добре вивчити об'єкт, ознайомитися зі спеціальною літературою за темою екскурсії, правильно спланувати її проведення.

У плані проведення екскурсії слід передбачити мету та дидактичні завдання, послідовність огляду екскурсійного об'єкту, завдання для учнів (спільні, групові або індивідуальні), використання екскурсійного матеріалу для подальшої роботи тощо.

Проведення екскурсій може здійснюватися як професійним екскурсоводом, так і безпосередньо вчителем.

Умови ефективності:

Напередодні екскурсії педагог-організатор має ознайомити школярів із планом її проведення, поставити ряд запитань, відповіді на які діти повинні дізнатися під час огляду.

З метою підвищення зацікавленості школярів екскурсією, сприяння розвитку в них ініціативи та самостійності можна запропонувати індивідуальні та групові завдання щодо вивчення окремих об'єктів, складання задач, збирання колекційного матеріалу, підготовки звітних матеріалів. Обов'язковою умовою проведення екскурсії є цільовий інструктаж учнів з техніки безпеки, правил поведінки під час переходу чи проїзду до місця екскурсії та її проведення Під час огляду екскурсійних об'єктів діти повинні спостерігати, робити замальовки, записувати необхідні відомості тощо.

Підбиття підсумків екскурсій може здійснюватися залежно від віку школярів у різних формах:

– бесіди, під час якої вчитель з'ясовує враження дітей від об'єкта, обговорює найважливіші етапи екскурсії;

– конференції – під час якої діти звітують щодо виконання запропонованих раніше завдань (проектів);

– диспуту, під час якого діти висловлюють власну позицію щодо побаченого та почутого.

Методика проведення майстер-класу

1. **Визначення теми та мети майстер-класу:**

- Тема майстер-класу повинна бути чітко визначеною, актуальною та відповідати потребам цільової аудиторії.
- Мета майстер-класу повинна бути чітко сформульованою та вимірюваною. Вона повинна описувати, що учасники навчаться робити або знати після його завершення.

2. **Підготовка до майстер-класу:**

- Складіть план майстер-класу, який буде включати в себе вступ, основну частину та завершення.
- Підготуйте всі необхідні матеріали, такі як презентації, роздаткові матеріали, інструменти та обладнання.
- Підготуйте приміщення, де буде проходити майстер-клас, таким чином, щоб воно відповідало потребам учасників.

3. **Проведення майстер-класу:**

- Почніть майстер-клас з вітання учасників, представлення себе та теми майстер-класу.
- Проведіть основну частину майстер-класу, дотримуючись плану. Використовуйте різноманітні методи навчання, щоб залучити учасників та зробити процес навчання цікавим.
- Підведіть підсумки майстер-класу, дайте відповіді на запитання учасників та подякуйте їм за участь.

4. **Оцінювання майстер-класу:**

- Після завершення майстер-класу зберіть відгуки учасників про те, що їм сподобалося, а що ні.
- Проаналізуйте результати майстер-класу, щоб визначити, чи була досягнута мета.
- На основі відгуків учасників та аналізу результатів внесіть зміни до майстер-класу, щоб покращити його в майбутньому.

5. **Додаткові поради:**

- Заохочуйте учасників до спілкування та обміну досвідом.
- Використовуйте лекції, демонстрації, практичні вправи, дискусії та інші методи навчання, щоб зробити процес навчання цікавим та ефективним.
- Будьте готові змінювати свій план майстер-класу в залежності від потреб та інтересів учасників.
- Якщо ви будете насолоджуватися проведенням майстер-класу, то це буде відчувати і ваша аудиторія.

Приклади методів навчання, які можна використовувати на майстер- класі:

- **Лекції:** Цей метод можна використовувати для представлення основних концепцій та теорій.
- **Демонстрації:** Цей метод можна використовувати для того, щоб показати учасникам, як виконувати певні завдання.
- **Практичні вправи:** Цей метод можна використовувати для того, щоб дати учасникам можливість попрактикуватися в тому, що вони вивчили.
- **Дискусії:** Цей метод можна використовувати для того, щоб заохотити учасників до критичного мислення та обміну досвідом.
- **Рольові ігри:** Цей метод можна використовувати для того, щоб допомогти учасникам краще зрозуміти певні концепції або ситуації.
- **Вирішення проблем:** Цей метод можна використовувати для того, щоб допомогти учасникам розвинути свої навички вирішення проблем.
- **Вивчення випадків:** Цей метод можна використовувати для того, щоб допомогти учасникам застосувати свої знання та навички до реальних ситуацій.

Методика проведення квесту

Зміст:

1. Визначення мети та завдань квесту
2. Розробка сценарію квесту
3. Підготовка реквізиту та обладнання
4. Проведення квесту
5. Підведення підсумків квесту

1. Визначення мети та завдань квесту

Першим кроком у розробці квесту є чітке визначення його мети та завдань. Це допоможе спланувати всі етапи квесту та зробити його максимально ефективним.

Мета квесту:

- Навчання: допомогти учасникам вивчити нову інформацію або навички.
- Розвиток: сприяти розвитку командної роботи, творчості, критичного мислення та інших навичок.
- Розваги: просто розважитися та отримати позитивні емоції.

Завдання квесту: мають бути чіткими, вимірними, досяжними, релевантними та обмеженими в часі (SMART). Вони повинні відповідати меті квесту та бути цікавими для учасників.

2. Розробка сценарію квесту

Сценарій квесту – це план його проведення, який включає в себе:

- ***Опис місця проведення квесту***: де буде проходити квест, скільки потрібно простору, які є особливості місця.
- ***Опис учасників квесту***: скільки людей буде брати участь у квесті, який у них вік, рівень підготовки, знання та навички.
- ***Опис легенди квесту***: сюжет, який об'єднує всі завдання квесту.
- ***Опис завдань квесту***: тип завдання, його опис, необхідні матеріали, підказки, час виконання, критерії оцінювання.
- ***Опис ходу квесту***: послідовність виконання завдань, правила гри, система підрахунку балів.
- ***Опис фіналу квесту***: як буде закінчуватися квест, що отримають учасники.

3. Підготовка реквізиту та обладнання

Для проведення квесту необхідно підготувати:

- ***Реквізит:*** все, що потрібно для виконання завдань квесту (загадки, шифри, підказки, предмети, костюми тощо).
- ***Обладнання:*** все, що потрібно для організації квесту (меблі, техніка, канцелярські товари тощо).

Важливо, щоб реквізит та обладнання були в належному стані, безпечними та відповідали темі квесту.

4. Проведення квесту

Проведення квесту можна розділити на кілька етапів:

- ***Реєстрація та брифінг учасників*:** учасники знайомляться з ведучими квесту, отримують правила гри та інструкції.
- ***Виконання завдань квесту*:** учасники виконують завдання квесту, шукають підказки, вирішують загадки, розгадують шифри.
- ***Підведення підсумків квесту*:** ведучі квесту оголошують результати, вручають призи переможцям, діляться враженнями.

5. Підведення підсумків квесту

Після проведення квесту важливо підвести його підсумки:

- Проаналізувати, чи була досягнута мета квесту.
- Оцінити, чи впоралися учасники з завданнями квесту.
- Зібрати відгуки учасників про квест.
- Визначити, що можна покращити в наступних квестах.

Рекомендації:

- При розробці квесту важливо враховувати вік, рівень підготовки та інтереси учасників.

- Завдання квесту повинні бути цікавими, різноманітними та відповідати меті квесту.
- Сценарій квесту має бути чітким, логічним і продуманим.
- Реквізит та обладнання квесту повинні бути в належному стані, безпечними

Методика проведення ігор

Ігри – це невід'ємна частина життя в таборі. Вони допомагають дітям познайомитися одне з одним, розвинути командний дух, навчитися співпрацювати, а також просто весело провести час.

Для того, щоб ігри були дійсно корисними та цікавими, важливо дотримуватися наступних принципів:

- ***Відповідність віку та розвитку дітей.*** Ігри повинні бути підібрані таким чином, щоб вони відповідали віковим та фізичним можливостям дітей.
- ***Різноманітність.*** Протягом дня слід проводити різні типи ігор: рухливі, інтелектуальні, творчі, сюжетно-рольові тощо.
- ***Доступність.*** Ігри повинні бути простими та зрозумілими для всіх дітей. ***Емоційність.*** Ігри повинні бути цікавими та захоплюючими, щоб діти отримували від них задоволення.
- ***Безпечність.*** Місце проведення ігор повинне бути безпечним, а самі ігри не повинні нести загрози здоров'ю дітей.

Етапи проведення ігор:

1. ***Підготовка.*** Вихователь повинен заздалегідь підібрати ігри, які відповідають вищезазначеним принципам. Також важливо підготувати все необхідне обладнання та реквізит.
2. ***Вступна частина.*** Вихователь знайомить дітей з грою, пояснює правила та завдання.
3. ***Основна частина.*** Діти грають у гру. Вихователь стежить за дотриманням правил та безпекою дітей.
4. ***Підведення підсумків.*** Після закінчення гри вихователь обговорює з дітьми те, що їм сподобалося, а що ні, які висновки можна зробити.

Приклади ігор, які можна провести в таборі:

- ***Рухливі ігри:*** «Кішки-мишки», «Доганялки», «Вишибали», «Перетягування каната», «Естафети».
- ***Інтелектуальні ігри:*** «Хто хоче стати мільйонером?», «Ерудит», «Крокодил», «Ребуси», «Загадки».
- ***Творчі ігри:*** «Малювання», «Ліплення», «Співи», «Танці», «Театральні постановки».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна:

1. Педагогічна практика (практика в літніх оздоровчих таборах): програма та методичні рекомендації щодо організації і проведення практики для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 013 «Початкова освіта» ОС «Бакалавр» / укладачі Т. І. Молнар, Н. Ю. Брижак. Мукачево: МДУ, 2020. 55 с.

2. Методика проведення виховних заходів: навчальний посібник / уклад. Макарчук В. В., Добридень А. В., Коломієць Н. А., Резніченко І. Г. 2-ге видання, виправлене, доповнене. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 139 с.

3. Виховна робота в школі: навчально-методичний посібник / упорядники: А. В. Добридень, В. В. Макарчук, І. Г. Резніченко. Умань : ВПЦ «Алмі», 2017. 183 с.

4. Типове положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28.04.2009 № 422 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 656 (656-2018-п) від 22.08.2018) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2009-п

5. Про забезпечення права дітей на оздоровлення та відпочинок в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, підпорядкованих органам управління освітою // Наказ МОН № 662 від 28.04.2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.osvita.ua/legislation/pozashk_osv/55627/

Додаткова:

1. Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» / Відомості Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17

2. Концепція Нової української школи. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska- shkolacompressed.pd

3. Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (Нова редакція) від 25.06.2024 р. URL: https://udpu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiiaosvitnoho- protsesu#navchalnometodychna-dokumentatsiia

4. Пащенко М. І. Виховна робота в літніх оздоровчих таборах: навчально-методичний посібник/ уклад. М. І. Пащенко, І. Г. Резніченко. Умань :ФОП Жовтий О. О., 2016. 154 с.

5. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

6. Лаппо В.В. Методика виховної роботи в літніх дитячих оздоровчих таборах:

Практичний посібник / В.В. Лаппо. Івано-Франківськ: НАР, 2016. 306 с.

7. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ніжин. держ. Ун-т ім. М. Гоголя; авт.- уклад.: Л. О. Дубровська,

В. Л. Дубровський, О. С. Філоненко; за ред. Є. І. Коваленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 179 с.

8. Організація літнього відпочинку дітей і молоді: навч.-метод. посібник для студ.-практ. і організаторів літнього відпочинку дітей і молоді / авт. уклад. С. Я. Харченко та ін.; Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. Луганськ: Альма-матер, 2006. 244 с.

9. Теорія та методика професійно-педагогічної діяльності вожатого в літніх дитячих оздоровчих таборах: навч. посіб. для студ. пед. вищ. навч. закл. / уклад.: М. І. Воровка, Г. Г. Петрученя, Л. І. Кучина; за ред. В. В. Молодиченка. 2-е вид., випр. – Мелітополь : Вид. буд. Мелітоп. міськ. друк., 2013. 232 с.

10. Деякі питання реалізації експериментального проекту з організації оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, в дитячих оздоровчих таборах державних підприємств «Міжнародний дитячий центр «Артек», «Український дитячий центр «Молода гвардія» і в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, що містяться в Державному реєстрі майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей, за принципом «гроші ходять за дитиною» Кабінет міністрів України. Постанова від 09 квітня 2024 р. № 385. https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-realizatsii-eksperymentalnoho- proekt-a385

11. Соціальна робота в громаді : навч. посібник / уклад. О.М. Бойко. Умань : ВПЦ «Візаві», 2023. 135 с.

12. Рудкевич Н.І. Методика соціально-педагогічної роботи : навчальнометодичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

13. Організаційно-педагогічні аспекти проведення тренінгів з питань соціального захисту і соціальної роботи в умовах воєнного стану : навчальнометодичний посібник / Василюк Т. Г., Іванова К. Ю., Караман О. Л. Лисоконь І. О, Недря К. М., Островська Н. О., Парфанович І. І., Размолодчикова І. В., Трубавіна І. М., Чередниченко О. Ю. ; за ред. І. М. Трубавіної. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. 182 с. URL: https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10152

14. Неформальна освіта: від теорії до практики : навч.-метод. довід. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Н. М. Коляда, О. О. Кравченко, Н. В. Левченко. Умань : Компрінт, 2024. 120 с.

Інформаційні ресурси

1. UNFPA Україна. URL: https://ukraine.unfpa.org/uk

2. UNICEF Україна. URL: https://www.unicef.org/ukraine/

3. Всеукраїнський молодіжний центр України. URL: https://auyc.org.ua/

4. Газета Кабінету Міністрів Україним «Урядовий кур'єр» : офіційний сайт. URL: http://ukurier.gov.ua/.

5. Законодавство України. Верховна Рада України : офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://www.rada.gov.ua/.

6. Інституційний репозитарій УДПУ. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/

7. Міністерство соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua/ Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/

8. Сервер Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/

ДОДАТКИ

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ

Зразок оформлення титульної сторінки теки звітної документації практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Факультет початкової освіти

Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку здобувача вищої освіти _____курсу ____групи

спеціальності 013 Початкова освіта освітня

програма «Початкова освіта»

денної/заочної форми навчання

_____

_____

(прізвище, ім’я по-батькові)

Термін проходження практики:_____

Груповий керівник практики: _____

Умань – 20____

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки звіту про проходження практики

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Факультет початкової освіти
Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

ЗВІТ

про проходження виробничої практики в закладах оздоровлення та відпочинку

здобувача вищої освіти _____курсу ____групи
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма «Початкова освіта» денної/заочної форми навчання

_____

(прізвище, ім’я по-батькові)

Місце проходження практики: _____
Термін проходження практики:_____
Груповий керівник практики: _____

Умань – 20_____

Додаток 2

Зразок оформлення характеристики на роботу здобувача вищої освіти за період проходження практики

ХАРАКТЕРИСТИКА

на роботу здобувача вищої освіти

_____курсу _____групи денної/заочної
форми навчання факультету початкової
освіти Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини
Веселовської Олени Сергіївни

Веселовська Олена Сергіївна проходила виробничу практику в закладах оздоровлення та відпочинку на базі дитячого табору «Артек Буковель Лісовий» у період з .__.20__року до 20__року.

(Зміст характеристики передбачає висвітлення реалізації здобувачем вищої освіти змісту діяльності упродовж проходження практики)

«_____« _____20___р.

Директор *підпис* Олексій ВАСИЛЕНКО

місце печатки

Додаток 3

Зразок оформлення титульної сторінки індивідуального плану роботи здобувача вищої освіти на період практики

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Факультет початкової освіти

Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

здобувача вищої освіти _____курсу ____групи

спеціальності 013 Початкова освіта

освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

денної/заочної форми навчання

_____

(прізвище, ім’я по-батькові)

Місце проходження практики: _____

Термін проходження практики:_____

Груповий керівник практики: _____

Умань – 20_____

Додаток 4

Зразок оформлення вмісту індивідуального плану роботи здобувача вищої освіти на період практики

№ з/п	Дата	Зміст діяльності
1.		Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення практики.
2		Знайомство з адміністрацією освітнього закладу. Ознайомлення із системою роботи закладу, правилами внутрішнього розпорядку.

Додаток 5

Зразок оформлення титульної сторінки щоденника практики

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Факультет початкової освіти
Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

здобувача вищої освіти _____курсу ____групи
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма «Початкова освіта» денної/заочної форми навчання

_____

(прізвище, ім’я по-батькові)

Місце проходження практики: _____

Термін проходження практики:_____

Груповий керівник практики: _____

Умань – 20_____

Додаток 6

Зразок оформлення вмісту щоденника практики Клас:

_____

Типова освітня програма:

№ з/п	**Дата**	**Зміст діяльності**	**Аналіз власної діяльності, висновки**	**Рекомендації/пропозиції**	**Підпис учителя/ групового керівника**
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
1.					
…					

Додаток 7

Зразок план-сітки

05.06.2023	06.06.2023	07.06.2023	08.06.2023	09.06.2023
День флори і фауни	**День науки**	**День професії**	**День казки**	**День талантів**
8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – прогулянка територією школи в пошуках рослин для гербарію 10:30-12:00 – конкурс малюнків «Не існуюча тварина або рослина» 12:00-13:00 – ігри на свіжому повітрі 13:00-13:30 –	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – гурткова робота (Територія творчості) 10:30-12:00 – конкурс «Ми науковці-дослідники» 12:00-13:00 перегляд мультфільму Джимі Нейтрон «Геніальний хлопчик» 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 –	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – ігри на свіжому повітрі 10:30-12:00 – гурткова робота (Територія творчості) 12:00-13:00 – презентація учнями своїх майбутніх професій «Коли я виросту, я	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – гра-вікторина «У казки на гостинах» 10:30-12:00 – гурткова робота (Територія творчості) 12:00-13:00 – інсценізація казок на новий лад 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – ігри на свіжому повітрі під	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – веселий турнір «Табірне караоке» 10:30-12:00 – «Дитячий кінозал» перегляд мультфільмів 12:00-13:00 – міні-концерт 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – ігри на свіжому повітрі «Вгадай мелодію» 10:50-12:00 – «Майстерня на

Обід 13:30-13:50 – загадки про тварин «Веселий зоопарк» 13:50-14:00 – коло друзів. Повернення дітей додому	ігри на свіжому повітрі 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому	стану…» 13:00-13:30 – Обід 13:30-13:50 – ігри на свіжому повітрі 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому.	музику 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому	галявині» 12:00-13:00 – «Дитячий кінозал» перегляд мультфільму 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому.
12.06.2023	13.06.2023	14.06.2023	15.06.2023	16.06.2023
День здоров’я	День мистецтв	День української вишиванки та пісні	День екології	День головного убору
8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – гурткова робота (Територія творчості) 10:30-12:00 – конкурс «Я найкращий	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – конкурс «Парад вишиванок» 10:30-11:30 – гурткова робота (Територія творчості)	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – гурткова робота (Територія творчості) 10:30-12:00 – екологічна гра	8:00-8:20 – прийом дітей, спілкування з батьками про самопочуття дітей. Термотерапія. 8:20-8:40 – ранкова зарядка 8:40-9:00 – коло друзів 9:00-9:30 – сніданок 9:30-10:30 – ігри на свіжому повітрі 10:30-12:00 – гурткова робота (Територія творчості) 12:00-13:00 –

9:30-10:30 – гурткова робота (Територія творчості) 10:30-12:00 – веселі естафети «В здоровому тілі – здоровий дух» 12:00-13:00 – створення плакатів «Ти, те що ти їсиш» (бесіда про культуру вживання їжі, здорове харчування) 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – танцювальний флеш-моб 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому.	модельєр» (створення та презентація костюмів з підручного матеріалу) 12:00-13:00 – інсценізація казки студентами-практикантами. Створення загонового колажу «Долоньки єднання» 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – виставка дитячих картин «Прекрасне поруч» 13:50-14:00 – коло друзів	11:30-12:00 – фотоконкурс для учасників параду 12:00-13:00 – інтелектуальна патріотична гра «Що? Де? Коли?» 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – дискотека «Хітпарад українських пісень 2022-2023» 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому.	«Збережи свій дім – свою планету» (Сортування сміття) 12:00-13:00 – малюнки на асфальті «Планета Земля – блакитна красуня» 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – естафетні змагання між хлопчиками та дівчатками 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому.	малюнки на асфальті «Планета Земля – блакитна красуня» 13:00-13:30 – обід 13:30-13:50 – дефіле «Я та мій незвичайний капелюшок» 13:50-14:00 – коло друзів Повернення дітей додому.

Додаток 8

План проведення майстер-класу

Тема майстер-класу: «Виготовлення декоративної листівки до свята» (можна адаптувати тему під будь-який святковий чи освітній контекст)

1. Вступна частина (5 хвилин)

- **Мета:** Ознайомити дітей з темою та метою майстер-класу.
- **Дії:**

1. Привітання та налаштування на роботу.
2. Оголошення теми майстер-класу.
3. Коротка бесіда про значення свята (якщо є прив'язка до конкретної події) та роль декоративних елементів у створенні святкового настрою.
4. Пояснення, чому важливо розвивати творчі здібності (створювати подарунки своїми руками тощо).
5. Представлення матеріалів, які будуть використовуватися під час роботи.

2. Демонстрація процесу (10 хвилин)

- **Мета:** Показати дітям, як правильно виготовляти листівку та ознайомити з етапами роботи.
- **Дії:**

1. Покажіть, як готувати матеріали: картон, кольоровий папір, клей, ножиці, фарби тощо.
2. Крок за кроком поясніть і продемонструйте, як виготовляти листівку:
   - Вибір основи (картон або папір).
   - Нарізання елементів (сердечка, квіти, стрічки).
   - Декорування листівки (наклеювання деталей, малювання, написання побажань).
3. Дайте пояснення до кожного кроку: як правильно тримати ножиці, куди наносити клей, як уникати помилок.

3. Практична частина (20 хвилин)

- **Мета:** Дати дітям можливість самостійно створити листівку, проявити творчість.
- **Дії:**

1. Роздайте матеріали дітям.

2. Студент-практикант ходить між учасниками, допомагає при необхідності, контролює процес (надає поради, допомагає в разі труднощів).

3. Заохочуйте дітей використовувати фантазію, додавати власні елементи до листівок (малюнки, написання привітань тощо).

4. Нагадуйте про правила безпеки при роботі з ножицями та клеєм.

4. Оцінка результатів та обговорення (5 хвилин)

- **Мета:** Оцінити роботи дітей, похвалити за творчий підхід.
- **Дії:**

1. Запросіть дітей поділитися своїми роботами з іншими учасниками.

2. Заохочуйте їх розповісти про свій процес роботи, чому вони обрали певні елементи для листівки.

3. Подякуйте кожній дитині за її роботу, похваліть за індивідуальний підхід і креативність.

4. Підкресліть, що в кожної роботи є свій унікальний стиль і важливо не порівнювати свої роботи з іншими.

5. Дайте рекомендації для подальшого вдосконалення (якщо потрібно).

5. Завершення (5 хвилин)

- **Мета:** Підвести підсумки майстер-класу.
- **Дії:**

1. Подякуйте дітям за участь, відзначте їхні зусилля та творчість.

2. Дайте дітям завдання на наступний раз (якщо є потреба, наприклад, «підготуйте ще одну листівку для своїх батьків»).

3. Підкресліть важливість творчості, самовираження та подарунків, виготовлених власними руками.

4. Попросіть дітей підготувати свої роботи для виставки (якщо планується) або для передачі батькам.

Матеріали для майстер-класу:

- Картон або папір для основи листівки.
- Кольоровий папір для вирізання елементів (квіти, сердечка, зірочки).
- Фарби, олівці або фломастери для малювання.

- Ножиці, клей, двосторонній скотч.
- Стрічки, стікери, блискітки для декорування.
- Приклади готових листівок для натхнення.

Поради для студента-практиканта:

1. Будьте готові допомогти кожній дитині, оскільки різні діти можуть мати різний рівень навичок.
2. Спостерігайте за тим, щоб усі діти були залучені в процес і не відчували себе відставшими.
3. Постійно заохочуйте дітей до творчості, наголошуйте на важливості індивідуальності кожної роботи.
4. Заохочуйте колективну взаємодію (якщо кілька дітей працюють над спільною роботою).
5. Приділяйте увагу не тільки результату, а й процесу творчості.

Додаток 9

План проведення квесту

Квест 1

Тема квесту: «Пригоди в чарівному лісі» (можна адаптувати тему під будь-який святковий чи навчальний контекст)

1. Підготовка (до проведення квесту)

- **Мета:** Організувати простір та матеріали для квесту, пояснити учасникам правила.
- **Дії:**

1. **Облаштування території:** Підготуйте місце для проведення квесту (можна організувати його в класі або на подвір'ї школи, залежно від умов).
2. **Підготовка загадок та завдань:** Створіть набір загадок, завдань та підказок, які будуть допомагати дітям рухатися від одного етапу до іншого.
3. **Поділ на команди:** Розділіть дітей на команди (по 3-5 осіб).
4. **Підготовка матеріалів:** Потрібно підготувати загадки, підказки, карту або інші атрибути (наприклад, предмети, які діти повинні знайти або зробити).

2. Вступ (5-10 хвилин)

- **Мета:** Ознайомити дітей з правилами, мотивувати до участі в квесті, налаштувати на гру.
- **Дії:**

1. Привітання та коротке введення в гру.
2. Пояснення теми квесту (наприклад, «Ми потрапили до чарівного лісу, і нам потрібно знайти ключі від замку, щоб врятувати магічний світ!»).
3. Ознайомлення з правилами:
   - Чітко вказати на важливість командної роботи.
   - Пояснити, що кожна команда має пройти декілька етапів (завдань).
   - Не можна шукати підказки поза межами місця, визначеного для квесту.
   - Усі команди працюють одночасно, але зберігають чесність.

3. Основна частина квесту (25-30 хвилин)

- **Мета:** Провести дітей через кілька етапів, кожен з яких містить різні завдання: логічні, фізичні, творчі.

• **Дії:**

1. **Завдання 1: «Шифри та загадки»**

▪ Підготовка карток із загадками або шифрами, які треба розгадати, щоб отримати підказку.

▪ Наприклад, загадка: «Що за предмет знаходиться на столі, але не можна взяти в руки?» (відповідь: годинник).

2. **Завдання 2: «Фізичне випробування»**

▪ Діти можуть пройти полосу перешкод або виконати фізичне завдання, наприклад, пробігти через обруч або стрибати через скакалку.

3. **Завдання 3: «Мозаїка або аплікація»**

▪ Дітям дається набір частин картинки або малюнка, які вони мають правильно скласти.

4. **Завдання 4: «Випробування на уважність»**

▪ Потрібно знайти певні предмети або деталі, сховані в кімнаті чи на дворі.

5. **Завдання 5: «Творче завдання»**

▪ Діти повинні скласти вірш або малюнок, що стосується теми квесту.

6. **Завдання 6: «Магічні пазли»**

▪ Діти повинні скласти пазл або кубик Рубіка, щоб отримати наступну підказку.

4. Фінальна частина (5-10 хвилин)

• **Мета:** Завершити гру, підбити підсумки, оголосити переможців.

• **Дії:**

1. **Підсумки:** Після завершення всіх етапів квесту, повідомте дітям, чи змогли вони знайти «скарб» або досягти мети.

2. **Оголошення переможців:** Усі команди отримують призи, але наголошуйте на важливості командної роботи.

3. **Обговорення результатів:** Запросіть учасників обговорити, що було складно або цікаво, як вони працювали разом у команді.

4. **Підсумкова мотивація:** Підкресліть важливість творчого підходу, уважності та колективної роботи.

5. Завершення (5 хвилин)

• **Мета:** Подякувати всім учасникам, заохотити до подальших занять.

• **Дії:**

1. Подякуйте дітям за участь.

2. Підкресліть, що кожен учасник доклався до загального результату, і кожен є переможцем.

3. Вручіть подарунки або дипломи за участь.

Матеріали для проведення квесту:

• Загадки (письмові або на картках).

• Підказки та частини картинок.

• Предмети для пошуку (наприклад, ключі, кольорові м’ячі, картки).

• Фізичні предмети для завдань (скакалки, обручі, стільці).

• Папір, олівці для творчих завдань.

• Пазли або картки для складання.

Поради для проведення квесту:

1. **Чітко роз’яснюйте завдання:** Діти мають добре розуміти, що саме потрібно робити на кожному етапі.

2. **Залучайте всі команди одночасно:** Не дозволяйте командам відставати або чекати на свою чергу.

3. **Створюйте завдання різної складності:** Для кожного етапу вибирайте завдання, яке підійде дітям початкової школи, але не буде надто простим чи складним.

4. **Давайте заохочення:** За кожен етап можна вручати дітям маленькі «монети» або наклейки, що мотивують до подальшої роботи.

5. **Не забувайте про безпеку:** Переконайтеся, що територія для квесту безпечна, а фізичні завдання не призведуть до травм.

Квест 2

Тема: У пошуках скарбів природи

Мета:

• Сприяти пізнавальному інтересу до природи.

• Розвивати логічне мислення, увагу та спостережливість.

• Виховувати командний дух та вміння співпрацювати.

• Активно та весело провести час на свіжому повітрі.

Цільова аудиторія: Молодші школярі (7-10 років)

Місце проведення: Парк або шкільне подвір’я з елементами природи (дерева, кущі, квіти, тощо).

Необхідні матеріали:

- Картки із завданнями (для кожної команди).
- Підказки (за потреби).
- Конверти або згорнуті сувої для завдань.
- Ребуси, загадки, кросворди на природничу тематику.
- Кольорові олівці або фломастери.
- Невеликі «скарби» (наприклад, цукерки, наліпки, маленькі іграшки на природничу тематику).
- Карта місцевості (спрощена, з позначенням станцій).
- Секундомір.

Підготовка:

1. **Визначення маршруту:** Продумайте маршрут квесту, оберіть 5-7 «станцій» (місць) у парку/на подвір'ї.
2. **Розробка завдань:** Для кожної станції підготуйте цікаве завдання, пов'язане з природою. Завдання повинні бути різноманітними та відповідати віку дітей.
3. **Підготовка карток із завданнями:** Оформте завдання на картках або в конвертах.
4. **Підготовка «скарбів»:** Підготуйте невеликі призи для кожної команди, яка дійде до фінішу.
5. **Розміщення завдань:** Заздалегідь розмістіть перші картки із завданнями у визначених місцях (наприклад, вручіть на старті). На кожній станції, після виконання завдання, команда отримує підказку до наступної станції або безпосередньо наступне завдання.

План проведення:

1. **Збір учасників (10 хвилин):**
   - Привітання учасників.
   - Поділ на команди (по 3-5 дітей).
   - Оголошення теми та правил квесту.
   - Видача перших карток із завданням кожній команді.
2. **Станції квесту (орієнтовно 10-15 хвилин на станцію):**
   - **Станція 1: «Загадкова рослина»**
     - **Завдання:** Знайти певну рослину за описом (наприклад, «У неї білі квіти і пахнуть медом»). Після знаходження - відповісти на запитання про неї (наприклад, «Яка комаха любить її квіти?»).
     - **Підказка до наступної станції:** Зашифрована назва дерева, біля якого знаходиться наступне завдання.
   - **Станція 2: «Сліди тварин»**

- **Завдання:** Розглянути намальовані або штучні сліди тварин і визначити, якій тварині вони належать.
- **Підказка до наступної станції:** Загадка про птаха.

o **Станція 3: «Пташина вікторина»**

- **Завдання:** Відповісти на кілька простих запитань про птахів (наприклад, «Який птах приносить весну?», «Який птах вміє імітувати звуки?»).
- **Підказка до наступної станції:** Кросворд на тему «Дерева».

o **Станція 4: «Деревний кросворд»**

- **Завдання:** Розгадати кросворд, ключовими словами якого є назви дерев, що ростуть у парку.
- **Підказка до наступної станції:** Ребус із зображенням місця розташування наступного завдання (наприклад, лавка біля фонтану).

o **Станція 5: «Листяна мозаїка»**

- **Завдання:** Зібрати певну кількість різних за формою та кольором опалих листків і скласти з них просту фігуру.
- **Підказка до наступної станції:** Опис фінального місця, де заховано «скарб» (наприклад, «Під великим дубом з лавкою»).

3. **Фініш (15 хвилин):**

o Команди, які дійшли до фінального місця, знаходять «скарб».

o Всі команди збираються разом.

o Вручення невеликих призів усім учасникам.

o Підведення підсумків квесту, обмін враженнями.

Додаткові ідеї для завдань:

- **Знайди пару:** Зібрати пари однакових листочків, камінців, шишок.
- **Екологічний патруль:** Зібрати певну кількість сміття на визначеній території.
- **Звуки природи:** Розпізнати звуки природи (запис або наживо).
- **Фотополювання:** Зробити фотографії певних об’єктів природи за списком.

Важливо:

- Перед проведенням квесту перевірте безпечність маршруту.
- Забезпечте наявність дорослих для нагляду за командами.
- Адаптуйте складність завдань до віку учасників.
- Заохочуйте дітей до співпраці та позитивного спілкування.

Квест 3

Тема: У пошуках чарівної книги

Мета:

- Сприяти розвитку уяви та фантазії.
- Активізувати знання дітей про казки.
- Розвивати вміння розв’язувати головоломки та працювати в команді.
- Створити радісну та емоційно насичену атмосферу.

Цільова аудиторія: Молодші школярі (7-10 років)

Місце проведення: Приміщення школи (класи, коридори, актова зала) або будинок з кількома кімнатами.

Необхідні матеріали:

- Картки із завданнями (для кожної команди).
- Підказки (за потреби).
- Конверти або оформлені сувої для завдань.
- Загадки про казкових персонажів та предмети.
- Ребуси та анаграми з казковими словами.
- Малюнки казкових героїв або ілюстрації до казок.
- Елементи костюмів казкових персонажів (наприклад, корона, чарівна паличка).
- «Чарівна книга» (звичайну книгу можна оформити відповідно).
- Невеликі «чарівні» призи (наприклад, маленькі блокнотики, олівці з казковими малюнками, солодощі).

Підготовка:

1. **Визначення маршруту:** Продумайте маршрут квесту, оберіть 5-7 «станцій» у приміщенні.
2. **Розробка завдань:** Для кожної станції підготуйте цікаве завдання, пов’язане з казками.
3. **Підготовка карток із завданнями:** Оформте завдання на картках або в конвертах у казковому стилі.
4. **Підготовка «чарівної книги» та призів.**
5. **Розміщення завдань:** Заздалегідь розмістіть перші картки із завданнями. На кожній станції, після виконання завдання, команда отримує підказку до наступної станції або безпосередньо наступне завдання.

План проведення:

1. **Збір учасників (10 хвилин):**
   - Привітання учасників.
   - Поділ на команди.

- Оголошення легенди квесту (наприклад, чарівна книга зникла, і її потрібно знайти, розгадавши підказки).
- Ознайомлення з правилами.
- Видача перших карток із завданням.

2. **Станції квесту (орієнтовно 10-15 хвилин на станцію):**

- **Станція 1: «Загадки від казкового героя»**
  - **Завдання:** Розгадати загадки, які «загадує» ведучий, одягнений у костюм казкового персонажа (або запис голосу). Відповіді на загадки вказують на наступну локацію або дають частину коду.
  - **Підказка до наступної станції:** Малюнок казкового предмета, який знаходиться в наступній кімнаті.
- **Станція 2: «Анаграми чарівних слів»**
  - **Завдання:** Розшифрувати анаграми, утворені з назв казок або імен казкових героїв (наприклад, «пкалеурночка» -> «Рукавичка»). Одна з розшифрованих слів буде підказкою до наступної станції.
  - **Підказка до наступної станції:** Уривок з казки, де згадується місцезнаходження наступного завдання.
- **Станція 3: «Казковий ребус»**
  - **Завдання:** Розгадати ребус, відповіддю на який є назва казкового персонажа або місце, де знаходиться наступна підказка.
  - **Підказка до наступної станції:** Зашифроване повідомлення (наприклад, за допомогою цифр, які відповідають літерам алфавіту).
- **Станція 4: «Знайди предмет»**
  - **Завдання:** Знайти серед розкладених предметів той, що належить певному казковому герою (наприклад, кришталевий черевичок).
  - **Підказка до наступної станції:** Частина пазлу із зображенням «чарівної книги».
- **Станція 5: «Склади казку»**
  - **Завдання:** Кожна команда отримує набір картинок з елементами різних казок. Їхнє завдання - скласти коротку нову казку, використовуючи ці елементи. Після розповіді вони отримують останню підказку.
  - **Підказка до фінішу:** Вказівка на місце, де захована «чарівна книга» (наприклад, «Шукайте там, де живуть знання»).

3. **Фініш (15 хвилин):**

- Команди, які знайшли «чарівну книгу», вітаються.
- Всі команди збираються разом.
- Вручення «чарівних» призів.
- Обговорення квесту, які казки сподобалися найбільше.

Додаткові ідеї для завдань:

- **Театр-експромт:** Зіграти невелику сценку з відомої казки.
- **Казкова вікторина:** Відповісти на запитання за змістом різних казок.
- **Малювання:** Намалювати улюбленого казкового персонажа або епізод з казки.

Важливо:

- Створіть казкову атмосферу за допомогою декорацій та музики.
- Заохочуйте дітей до активної участі та творчості.
- Підтримуйте позитивний настрій протягом усього квесту.

Додаток 10

План проведення дитячого свята

Тема свята: «Магічна подорож до країни казок» (можна адаптувати тему до будь-якої тематики святкування: День народження, Новорічне свято, 8 березня тощо).

1. Підготовка до свята

- **Мета:** Створити святкову атмосферу, підготувати місце та матеріали.
- **Дії:**

1. **Прикраса простору:** Прикрасьте клас або зал відповідно до теми свята (картинки, гірлянди, кулі, стрічки, квіти).
2. **Підготовка музики:** Підберіть відповідну музику для свята (веселі пісні або фонова музика для відпочинку).
3. **Тематичний костюм:** Підготуйте костюми для ведучих або запропонуйте дітям приходити у костюмах.
4. **Матеріали:** Підготуйте реквізит для ігор і конкурсів (картки, призи, медалі, наклейки, маленькі подарунки).

2. Вступна частина (5-10 хвилин)

- **Мета:** Ознайомити дітей з програмою свята, налаштувати на позитивний настрій.
- **Дії:**

1. Привітання всіх учасників свята.
2. Коротке введення в тему свята (наприклад, «Сьогодні ми вирушаємо в магічну подорож до країни казок, де нас чекають дивовижні пригоди!»).
3. Представлення ведучих свята (можливо, персонажів казок чи мультиків).
4. Розподіл дітей на групи (якщо планується робота в командах).

3. Основна частина свята (30-40 хвилин)

- **Мета:** Провести активні ігри, конкурси, вікторини, розважити дітей.
- **Дії:**

1. **Загадки та вікторина «Казкові герої»**
   - Ведучий задає дітям питання про казкових героїв, а діти відповідають. За кожну правильну відповідь дається приз або бал.
   - Приклад питання: «Хто був другом Попелюшки?» (відповідь: мишки).
2. **Танцювальний конкурс «Танок від мавпочки»**
   - Діти танцюють під веселу музику, а на паузах ведучий дає завдання, які треба виконати (наприклад, стати в певну позу).

3. **Гра «Пошук скарбу»**

- Сховати невеликі призи або фігурки, діти отримують підказки та шукають «скарб».

4. **Інтерактивна гра «Склади казку»**

- Ведучий починає казку, а діти повинні по черзі додавати свої репліки, закінчуючи її.
- Наприклад, «У лісі жила маленька дівчинка, яка...». Дитина відповідає: «йшла в ліс збирати гриби» і так далі.

5. **Конкурс «Хто швидше?!»**

- Діти повинні виконати завдання на швидкість: хто перший запустить повітряного змія, складе кубик Рубіка або побудує пірамідку з кубиків.

4. Перерва на частування (5-10 хвилин)

- **Мета:** Дати дітям відпочити, поїсти і випити соку або води.
- **Дії:**

1. Подавати легкі закуски (печиво, фрукти, сік).
2. Зробити паузу для відпочинку, обговорити події свята.

5. Фінальна частина свята (10-15 хвилин)

- **Мета:** Підвести підсумки свята, нагородити дітей, створити позитивне завершення.
- **Дії:**

1. **Нагородження дітей:** Вручіть усім дітям дипломи, медалі або невеликі призи за участь у конкурсах.
2. **Фотосесія:** Запропонуйте дітям зробити фотографії з персонажами свята або на фоні святкової декорації.
3. **Підсумкове слово:** Подякуйте дітям за активність і позитив, підкресліть важливість командної роботи та дружби.
4. **Прощання:** Ведучі проводжають дітей, бажаючи їм чудового настрою та нових пригод.

6. Завершення (5 хвилин)

- **Мета:** Подякувати всім за участь, підсумувати святковий день.
- **Дії:**

1. Прощання з усіма учасниками свята.
2. Подякуйте дітям за активну участь, а батькам за підтримку.

Матеріали для свята:

- Святкові декорації (кулі, стрічки, банери, квіти).

- Призи для конкурсів (медалі, наклейки, дипломи).
- Музичне оформлення (пісні, фонова музика).
- Реквізит для ігор (картки, фломастери, пісочний годинник, м’ячі).
- Частування для дітей (печиво, фрукти, сік).
- Костюми для ведучих або персонажів.

Поради для проведення свята:

1. **Динамічність:** Не затягуйте паузи та переходимо від одного етапу до іншого швидко, щоб утримувати увагу дітей.
2. **Інтерактивність:** Залучайте дітей до активної участі – давайте їм можливість брати участь у грі чи конкурсі.
3. **Безпека:** Переконайтеся, що всі ігри та конкурси безпечні для дітей.

План проведення дитячого свята

Тема: Веселі пригоди в країні ігор

Мета:

- Створити святкову та радісну атмосферу для дітей.
- Забезпечити активний та цікавий відпочинок.
- Сприяти розвитку комунікативних навичок та командної взаємодії.
- Подарувати позитивні емоції та незабутні враження.

Цільова аудиторія: Молодші школярі (7-10 років)

Місце проведення: Шкільна спортивна зала, актова зала або відкритий майданчик.

Тривалість: 2-3 години (залежно від кількості ігор та активностей).

Необхідні матеріали:

- Музичне обладнання та весела дитяча музика.
- Реквізит для ігор та конкурсів (м’ячі, кеглі, обручі, скакалки, мішки для стрибків, мотузка, тощо).
- Матеріали для творчих майстер-класів (кольоровий папір, клей, ножиці, фарби, фломастери, тощо).
- Невеликі призи та сувеніри для учасників.
- Декорації для створення святкової атмосфери (кульки, гірлянди, плакати).
- Фотозона (за бажанням).

План проведення:

1. **Початок свята (15-20 хвилин):**
    - **Збір гостей:** Зустріч дітей ведучими (можуть бути аніматори в костюмах казкових персонажів).
    - **Урочисте відкриття:** Привітання всіх присутніх, оголошення теми свята.
    - **Знайомство та розминка:** Проста інтерактивна гра для знайомства (якщо

діти не дуже знайомі між собою) та весела музична розминка.

2. **Ігрова програма (60-90 хвилин):**
    - **Естафети:**
        - «Веселі стрибки» (стрибки в мішках або зі скакалкою).
        - «Влучний кидок» (кидання м’ячів у ціль).
        - «Перенеси предмет» (командна естафета з перенесенням предметів).
    - **Рухливі ігри:**
        - «Квач».
        - «Музичні стільці».
        - «Заморозки».
    - **Інтелектуальні конкурси:**
        - Загадки на дитячу тематику.
        - Вікторина за мультфільмами або казками.
    - **Командні ігри:**
        - «Перетягування канату».
        - «Побудуй вежу» (з кубиків або інших підручних матеріалів).
3. **Творча майстерня (30-45 хвилин):**
    - Організація кількох невеликих майстер-класів на вибір:
        - Виготовлення аплікацій.
        - Розфарбовування розмальовок.
        - Створення фігурок з паперу (орігамі).
        - Малювання на обличчях (за наявності фахівця).
4. **Перерва (15-20 хвилин):**
    - Час для відпочинку, легкого перекусу (забезпечується організаторами або батьками), вільного спілкування.
5. **Продовження ігрової програми / Шоу-програма (30-45 хвилин):**
    - Можна продовжити ігри та конкурси, які найбільше сподобалися дітям.
    - Або організувати невелику шоу-програму:
        - Виступ фокусника.
        - Бульбашкове шоу.
        - Міні-дискотека з улюбленими дитячими піснями.
6. **Завершення свята (10-15 хвилин):**
    - Підведення підсумків свята.
    - Вручення невеликих призів та сувенірів усім учасникам.
    - Загальне фото на згадку (біля фотозони, якщо є).
    - Прощання та подяка за участь.

Додаткові елементи:

- **Тематичне оформлення:** Прикрасити місце проведення відповідно до обраної теми (якщо є).
- **Фотозона:** Створити спеціальне місце для фотографування з тематичним фоном та реквізитом.
- **Солодкий стіл:** Організувати невеликий солодкий стіл з напоями та ласощами.
- **Запрошені гості:** Запросити аніматорів, клоунів або інших артистів.

Важливо:

- Заздалегідь підготуйте необхідний реквізит та матеріали.
- Продумайте музичний супровід.
- Забезпечте достатню кількість дорослих для нагляду за дітьми.
- Адаптуйте ігри та конкурси до віку та інтересів дітей.
- Створіть доброзичливу та веселу атмосферу.

Додаток 11

Гра «Весела перерва»

Мета: активно та весело провести час, сприяти фізичній активності та розвитку спритності, піднімати настрій, розвивати вміння діяти за правилами.

Місце проведення: Спортивна зала, ігровий майданчик або просто просторе приміщення.

Учасники: Молодші школярі (клас або група).

Ведучий: (Може бути вчитель, аніматор або обраний учень).

Матеріали: (Залежно від обраних ігор: м’ячі, обручі, кеглі, хустки, музика тощо).

Сценарій:

(Звучить весела дитяча музика. Діти збираються.)

Ведучий: Привіт, хлопчики та дівчатка! Я дуже радий бачити вас сьогодні на нашій «Веселій перерві»! Сподіваюся, ви готові до ігор та розваг?

(Діти відповідають.)

Ведучий: Чудово! Тоді не будемо гаяти часу і розпочнемо!

Гра 1: «Розминка - Повторюй за мною!» (5 хвилин)

Ведучий: Зараз ми зробимо веселу розминку. Повторюйте всі рухи за мною!

(Ведучий показує прості рухи: плескання в долоні, піднімання рук, нахили, стрибки на місці. Діти повторюють.)

Гра 2: «Сліпий провідник» (10 хвилин)

Матеріали: Хустки (за кількістю пар учасників).

Ведучий: Об’єднайтеся в пари. В кожній парі одна дитина буде «сліпим», а інша - «провідником». «Провідники» обережно водять своїх «сліпих» по кімнаті, направляючи їх словами («ліворуч», «праворуч», «прямо»). Потім міняємося ролями.

(Діти грають під спокійну музику.)

Гра 3: «Влуч у ціль!» (10 хвилин)

Матеріали: М’ячі (невеликі), кошики або кеглі.

Ведучий: Тепер перевіримо вашу влучність! Розділіться на дві команди. Кожна команда по черзі буде кидати м’ячі у кошики (або збивати кеглі). Перемагає команда, яка зробить більше влучних кидків.

(Проводиться гра. Ведучий слідкує за рахунком.)

Гра 4: «Музична зупинка» (5 хвилин)

Матеріали: Музичне обладнання з веселою танцювальною музикою.

Ведучий: А зараз час трохи потанцювати! Коли заграє музика - ви вільно рухаєтеся. Коли музика зупиниться - ви завмираєте в тій позі, в якій вас застала зупинка. Хто поворухнеться - вибуває.

(Гра проводиться кілька разів.)

Гра 5: «Перенеси картоплю в ложці» (10 хвилин)

Матеріали: Ложки (на кожну дитину), невеликі предмети (наприклад, тенісні м’ячики або імітація картоплі).

Ведучий: Знову поділимося на команди. Кожен учасник по черзі повинен пронести предмет у ложці на певну відстань і передати ложку наступному гравцю своєї команди, не впустивши предмет. Перемагає найшвидша команда.

(Проводиться естафета.)

Гра 6: «Загадки-обманки» (5 хвилин)

Ведучий: А тепер трохи подумаємо! Я буду загадувати вам загадки, але будьте уважні - серед них можуть бути обманки!

(Ведучий загадує прості загадки, чергуючи правдиві та жартівливі.)

Взимку білий, а влітку сірий? (Заєць - обманка, правильно: шуба)

Що пливе, але не має крил? (Хмара)

Хто влітку спить, а взимку їсть? (Ведмідь - обманка, навпаки)

Завершення (5 хвилин)

Ведучий: Молодці, діти! Ви сьогодні чудово грали! Всі були дуже активними та спритними. Сподіваюся, вам сподобалася наша «Весела перерва»!

(Ведучий хвалить дітей, можна роздати невеликі заохочувальні призи або солодощі.)

(Звучить весела музика на завершення.)